

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel

Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu

Tehnoredactare: administrator patrimoniu Palcu Elena Virginia**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Proiectul de activitate extracurriculară „Ziua României – explorăm și celebrăm diversitatea” - Prof. Goldschmidt Erika	3
Ziua internațională a profesorilor de franceză – Prof. Mărginean Gabriela	5
Studiu – dezvoltarea creativității la școlarul mic – aplicație practică cls. I – Prof. înv. primar Motora Olga Narcisa	8
Elemente de noutate în actul didactic – provocări și oportunități în predarea limbilor străine – Prof. Medrea Alina	10
Perspective moderne pentru proiectarea didactică incluzivă în cadrul orelor de limbă străină – Prof. Popoviciu Corina	12
Jocul de construcții – metodă de stimulare a copilului preșcolar – Prof. ed. timpurie Bîte Aniela Ioana	14
Activități pentru combaterea violenței în ciclul primar. Exemple de bună practică - Prof. înv. primar Bocșa Aurelia Georgeta	15
Modalități de integrare a reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului în elaborarea planificărilor didactice – Prof. ed. timpurie Chira Mihaela Ioana	18
Integrarea inteligenței artificiale în predarea limbii engleze – o nouă perspectivă pedagogică – Prof. Jurca Mirela	20
Rolul profesorului în activitatea centrată pe elev / jocul didactic în învățarea unei limbi străine – Prof. Boabeș Nicoleta	21
Serbarea de 1 Decembrie la clasa a III-a – Prof. Budiu Mihaela Cecilia	24
Păstrarea identității noastre: promovarea și valorificarea istoriei locale prin monumente istorice în municipiul Aiud – Prof. Buta Iuliana	25
Folosirea inteligenței artificiale la clasele primare – Prof. înv. primar Mărginean Sorina	29
Adaptarea lecției elevilor cu deficiențe de vedere – Prof. înv. primar Pârvolescu Angela - Elena	30

Prevenirea și combaterea abandonului școlar la nivel gimnazial – Prof. Ștef Alina - Angelica	33
Elevii Liceului Teologic Greco-catolic „Sfântul Vasile cel Mare” Blaj în mobilitate Erasmus+ – Prof. Suciu Andrea Maria, prof. dr. Dumbrăvescu Nicolae	35
Serbarea, activitate extracurriculară desfășurată în grădiniță – Prof. ed. timpurie Roșca Lucia	37
Proiect de activitate integrată – Prof. învă. preșcolar Simedru Delia Dorina	39
Formarea de sentimente și atitudini morale prin lecțiile și activitățile la ciclul primar – formarea comportamentului moral-civic – Prof. învă. primar Precup Maria	50
Evaluarea în grădiniță prin serbarea de Crăciun – Prof. ed. timpurie Dușa Adriana - Elena	52
Metode și tehnici de predare a istoriei centrate pe implicarea elevilor în cercetarea surselor istorice – Prof. Gaidei Cristina Elena	53
Proiect educațional „Micii Românași!” – Prof. învă. primar Câmpean Ramona Alexandra, prof. ed. timpurie Ignat Raluca Maria	58
Temă de interdisciplinaritate, teologie – știință – prezentare de carte – Prof. Luca Adelin Vasile	60
Practicarea organizată a activităților sportive la Colegiul Național ”Bethlen Gabor” Aiud – Prof. Kerekes Ferenc	62
Aspecte relevante ale formării valorilor în educația timpurie – Prof. ed. timpurie Petric Daniela	64
Dezvoltarea gândirii critice în școala modernă – Prof. Țuculete Marinela	66
etică și deontologie profesională – combaterea oricărei forme de abuz – trecut și perspectivă (III) – Prof. învă. preșcolar Părduț Nicoleta, prof. Poptelecan Ioan - Călin	68

PROIECTUL DE ACTIVITATE EXTRACURICULARĂ „ZIUA ROMÂNIEI – EXPLORĂM ȘI CELEBRĂM DIVERSITATEA”

Prof. Goldschmidt Erika, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba-Iulia

Proiectul educațional „Ziua României – Explorăm și Celebrăm Diversitatea” se desfășoară în perioada 25 noiembrie – 28 noiembrie 2025 la Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Alba-Iulia. Acesta este conceput pentru a marca Ziua Națională a României printr-un program variat de activități care promovează diversitatea culturală, valorile istorice și sentimentul de mândrie națională. La acest proiect participă elevii clasei I B, sub îndrumarea profesorului coordonator Goldschmidt Erika. Elevii sunt încurajați să descopere și să înțeleagă mai profund bogăția moștenirii culturale românești, dezvoltând totodată spiritul de colaborare și respect reciproc.

Activitățile din cadrul proiectului, cum ar fi Povestea României, Atelier de Artă „Culorile României”, Ziua Stegulețelor și Concursul de Creații, aduc în prim-plan istoria, simbolurile și tradițiile naționale. Prin intermediul atelierelor interactive, expozițiilor tematice și momentelor artistice, elevii vor învăța despre importanța simbolurilor naționale, vor realiza creații artistice și vor avea ocazia să își exprime gândurile despre România în moduri inedite.

Un alt element central al proiectului îl reprezintă implicarea comunității. Părinții și cadrele didactice contribuie la organizarea activităților, precum expozițiile de artă sau sesiunile dedicate tradițiilor locale. Astfel, proiectul consolidează relațiile dintre elevi, profesori și familiile acestora, devenind un prilej de celebrare a unității în diversitate.

Punctul culminant al proiectului, programat în preajma zilei de 1 decembrie, este Ziua Festivă, unde elevii vor prezenta rezultatele muncii lor printr-o serie de activități artistice, ateliere de creație, cântece patriotice și momente de celebrare colectivă. Acest eveniment simbolic pune în valoare eforturile elevilor și subliniază importanța identității naționale, inspirând participanții să aprecieze valorile și tradițiile României.

Scopul proiectului de a îmbogăți cunoștințele istorice ale elevilor și de a stimula creativitatea prin diverse activități artistice a fost pe deplin atins. De asemenea, prin activitățile interactive, elevii au avut ocazia să se familiarizeze cu tradițiile și eroii naționali, dezvoltându-și respectul pentru limba și cultura română. Prin implicarea activă a acestora și participarea părinților și comunității, proiectul a contribuit la formarea unei legături mai puternice între elevi, profesori și familie, punând în valoare unitatea și mândria națională.

Povestea României

Activitatea desfășurată în cadrul proiectului educațional dedicat Zilei Naționale a României, a fost concepută pentru a aduce în prim-plan simbolurile și valorile naționale printr-o abordare interactivă și vizuală. Elevii de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Alba-Iulia, au avut ocazia să exploreze istoria și tradițiile țării prin povestiri și materiale vizuale reprezentative.

Un moment special al activității a fost discutarea Horei Unirii, alături de învățarea simbolisticii acesteia în contextul unității naționale. Elevii au fost încurajați să cânte împreună Imnul României și să reflecteze asupra mesajului său patriotic. Pe parcursul activității, aceștia au lucrat cu o hartă ilustrativă a României, pe care au marcat regiuni importante, evidențiind diversitatea culturală a țării. Totodată, un steag al României a fost amplasat ca element central în sala de clasă, reprezentând mândria națională și unitatea.

Panoul tematic realizat de elevi a integrat toate aceste elemente: imagini cu Hora Unirii, un colaj cu harta mândriei, steagul național și alte creații artistice care ilustrează tradițiile și obiceiurile.

Atelier de Artă „Culorile României”: Elevii au participat la un atelier creativ, în cadrul căruia au realizat două planșe artistice utilizând culorile roșu, galben și albastru ale drapelului național. Aceștia au avut la dispoziție diverse materiale precum acuarele, creioane colorate și materiale reciclate, pentru a-și exprima viziunea asupra identității și valorilor României. Activitatea a fost

concepută pentru a stimula creativitatea și pentru a le dezvolta elevilor un sentiment de mândrie națională.

Ziua Stegulețelor a fost o activitate creativă în care elevii au realizat stegulețe folosind cartoane colorate în roșu, galben și albastru, și bețișoare. Fiecare copil a confecționat propriul steag, iar la final, au adus stegulețele în vânt și au cântat împreună imnul României. Această activitate a avut scopul de a întări sentimentul de apartenență și mândrie națională, încurajând elevii să se implice activ în celebrarea Zilei Naționale.

Concursul de Creații va încuraja elevii să își exprime gândurile despre România prin desene, picturi sau colaje. Aceste lucrări vor fi expuse într-o mini-expoziție la finalul proiectului, la care părinții și comunitatea vor fi invitați să participe. Scopul concursului va fi să stimuleze creativitatea și să permită elevilor să își împărtășească viziunea despre țara lor, contribuind astfel la consolidarea sentimentului de mândrie națională.

Povestea României în Poze: Elevii vor explora imagini reprezentative ale României, incluzând peisaje, monumente și tradiții, pentru a înțelege mai bine diversitatea culturală și naturală a țării. Fiecare elev va primi o floare cu ocazia Zilei Naționale a României și o insignă cu motto-ul „Sunt mândru că sunt român!” După ce vor discuta și analiza aceste imagini, elevii vor decupa și le vor fixa pe două planșe care vor fi expuse într-o expoziție tematică.

Ziua Festivă: La finalul săptămânii, va fi organizată o zi festivă în cadrul căreia elevii vor prezenta lucrările și activitățile realizate pe parcursul proiectului. Ei vor cânta imnul național și „Hora Unirii”, iar alături de părinți și profesori, vor expune planșele realizate și vor celebra împreună Ziua Națională a României.

În concluzie, proiectul educațional „1 Decembrie – Ziua Națională a României” este un prilej deosebit pentru elevii de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Alba-Iulia, de a înțelege mai profund semnificația istorică a Zilei Naționale a României.

Activitățile desfășurate au un impact semnificativ în dezvoltarea sentimentului de apartenență la națiune și contribuie la consolidarea sentimentului patriotic. Prin activitățile de creație, explorarea istoriei, interpretarea scenetelor și recitarea poeziilor, copiii au învățat să aprecieze importanța Marii Uniri din 1918 și au dobândit o înțelegere mai profundă a valorilor și simbolurilor naționale.

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PROFESORILOR DE FRANCEZĂ

Prof. Mărginean Gabriela, Școala Gimnazială Roșia de Secaș

Activitate desfășurată a fost dedicată **Zilei Internaționale a Profesorilor de Franceză** (JIPF - *Journée internationale des professeurs de français*).

Această zi, sărbătorită de obicei la sfârșitul lunii noiembrie, are ca scop valorizarea meseriei de profesor de franceză și promovarea limbii franceze.

Activitatea globală din acest an a avut ca titlu central **"Chanter, jouer, enseigner: la francophonie en musique" – 2025**

Sub egida „*Fiers d'enseigner le français*” (Mândri să predăm limba franceză) am derulat în data de 20 noiembrie 2025 activitatea dedicată nouă, împreună cu elevii claselor V-VIII ai Școlii Gimnaziale Roșia de Secaș.

Activitatea desfășurată a fost una cultural-educativă, interdisciplinară.

Obiectivele urmărite în desfășurarea activității au fost :

1. Obiective Cognitive (Informative)

- Să identifice importanța limbii franceze la nivel global (Francofonia).
- Să descopere rolul profesorului ca mediator cultural.
- Să utilizeze vocabular specific legat de educație, meserii și emoții în limba franceză.

2. Obiective Afective

- Dezvoltarea sentimentului de apreciere față de cadrele didactice.
- Creșterea motivației intrinseci pentru învățarea limbii franceze.
- Stimularea creativității și a exprimării libere.

3. Obiective Sociale

- Lucrul în echipă (colaborarea pentru realizarea unor produse finale).
- Exersarea abilităților de comunicare publică.

Resurse

- **Materiale:** Videoproiector, tabla interactivă, post-it-uri colorate, fișe de lucru, planșe de carton, markere, acces la internet (pentru cântece/video).
- **Umane:** Profesorul organizator, elevii

Activitatea desfășurată a cuprins mai multe activități

1. Moment organizatoric de tip „Brise-glace”

- **Activitate:** „Un mot pour mon prof / Un cuvânt pentru profesorul meu”.
- Elevii au scris pe tablă sau pe un nor de cuvinte digital (Mentimeter) un singur adjectiv care, în opinia lor, să descrie profesorul de franceză ideal (ex: *patient, amusant, créatif, sévère, inspirant*).

2. Captarea atenției: Le-am explicat pe scurt semnificația zilei (JIPF).

- **Discuție:** De ce învățăm franceza? Depășim clișeul „limba iubirii” și discutăm despre oportunități de carieră (diplomație, traduceri, UE, business).
 - **Fiecare planșă realizată a avut o tematică aparte-** una a cuprins simboluri franțuzești, altele au cuprins tematica generală a activității, alta a surprins informații generale sau chiar portrete ale profesorului de franceză (în cazul de față, al meu ☺)

3. Feedback și reflecție

Turul galeriei: Grupele își prezintă posterele, desenele, planșele și le expun pe holul școlii

- Le-am oferit feedback pozitiv (aprecieri verbale) și i-am felicitat.

4. Încheierea

Elevii au audiat și melodii în franceză (ex: *Zaz*, *Stromae*, *Indila* și mulți alții, dar și imnul oficial al activității de anul acesta pentru a pleca într-o notă veselă ☺ - Benjamin Piat – Enseignants de la Francophonie

https://www.youtube.com/watch?v=k4VUz2GrI90&list=RDk4VUz2GrI90&start_radio=1

5. „Ce am urmărit” (Evaluare și impact)

Ce am realizat de fapt dincolo de „joacă” :

Rezultate calitative (Ce am urmărit să obținem):

1. **Conștientizarea valorii educației:** Activitatea a urmărit să transforme relația profesor-elev dintr-una autoritară într-una de parteneriat, elevii înțelegând efortul din spatele catedrei.
2. **Promovarea plurilingvismului:** Am urmărit să demonstrez că limba franceză este o limbă vie, utilă și modernă, nu doar o materie școlară.
3. **Coeziunea grupului:** Prin lucrul pe echipe, am urmărit integrarea elevilor mai timizi și valorificarea talentelor artistice (desen, oratorie), nu doar a celor lingvistice.

Eu sunt ☺

4. **Vizibilitate:** Marcarea școlii pe harta evenimentelor francofone din județul nostru.

STUDIU -DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARUL MIC APLICAȚIE PRACTICĂ CLS I

Prof. învă. primar Motora Olga-Narcisa, Școala Gimnazială Bistra

Cuvinte-cheie: creativitate; gândire divergentă; învățare prin proiecte; evaluare autentică; educație primară

Creativitatea la vârste mici, în special în ciclul primar, reprezintă un concept complex și multidimensional. Creativitatea la vârste mici este înțeleasă astăzi ca un construct multidimensional ce integrează gândirea divergentă (fluență, flexibilitate, originalitate), motivația intrinsecă, climatul socio-emoțional al clasei și oportunitățile de explorare oferite de profesor

- ❖ **Gândirea divergentă:** Aceasta se manifestă prin capacitatea de a genera un număr mare de idei (**fluență**), de a le aborda din perspective diferite (**flexibilitate**) și de a găsi soluții unice, neconvenționale (**originalitate**).
- ❖ **Motivația intrinsecă:** Elevii sunt mai creativi atunci când sunt motivați de plăcerea de a explora și de a descoperi, nu de recompense externe.
- ❖ **Climatul socio-emoțional:** Un mediu sigur, non-critic și de încredere în clasă le permite copiilor să își asume riscuri și să experimenteze fără teama de eșec.
- ❖ **Oportunități de explorare:** Profesorul joacă un rol crucial, oferind sarcini deschise care încurajează curiozitatea și imaginația.

În ciclul primar, creativitatea copiilor se manifestă în diverse moduri, de la **jocul cu ideile** și **reconstrucția narativă** a realității până la **soluții originale** pentru probleme practice. Cercetările și experiențele didactice recente din spațiul românesc subliniază că metodele interactive (învățarea prin explorare, proiecte scurte, scriere creativă ghidată, dramatizare, „Cubul”, „Șase pălării”, tehnica SCAMPER) facilitează emergența răspunsurilor originale, cu condiția unui climat de siguranță psihologică și a feedbackului descriptiv. Integrarea tehnologiilor digitale la clasă – table interactivă, aplicații de desen și povestire digitală – poate amplifica oportunitățile de exprimare și colaborare, cu efecte pozitive asupra implicării și flexibilității cognitive. Literatura de specialitate recomandă evaluarea creativității la școlarul mic prin combinația dintre: (a) probe simple de gândire divergentă adaptate vârstei (ex. „Câte întrebări pentru...?” cu obiecte familiare; „Completați desenul”); (b) analiza produselor elevilor pe criterii explicite (originalitate, elaborare, expresivitate); (c) observație sistematică a comportamentelor creative (curiozitate, asumarea riscului, perseverență). În plus, transferul competențelor creative în disciplinele de bază (limbă și comunicare, matematică, științe) se realizează atunci când sarcinile integrează context autentic, joc de rol și rezolvare de probleme deschise.

Acest studiu de caz se aliniază acestor direcții, valorificând resursele clasei I: ritmul specific de lucru, nevoia de manipulare concretă și puternica componentă narativă a învățării.

Are ca obiectiv proiectarea și evaluarea unui program scurt (6 săptămâni) de dezvoltare a creativității prin activități integrate (limbă și comunicare, științe, arte și abilități practice). Cercetarea a inclus un design de tip pretest–posttest, cu instrumente adaptate vârstei (probe de fluență, flexibilitate și originalitate, rubrici de evaluare a produselor elevilor și observație sistematică). Rezultatele arată o ameliorare semnificativă la indicatorii fluență ideatică și originalitate, o creștere a implicării și a autoeficacității percepute, precum și transferul strategiilor creative în sarcini de învățare curente. Sunt discutate implicații didactice și limitele studiului.

1. Contextul cercetării și obiective

Context: Școală Gimnazială Bistra, clasa I (n = 14 de elevi: 6 fete, 7 băieți).

Durata intervenției: 6 săptămâni, 3 sesiuni/săptămână (30–40 min).

Obiectiv general: dezvoltarea creativității elevilor prin activități integrate.

Obiective specifice:

(O1) creșterea fluentei ideatice;

(O2) creșterea originalității răspunsurilor;

- (O3) îmbunătățirea flexibilității (varietatea categoriilor de idei);
 (O4) consolidarea autoeficacității în rezolvarea de sarcini deschise;
 (O5) transferul strategiilor creative în sarcini din LIM, MAT, ȘTI.

Design: pretest–posttest cu un singur grup, triangularea datelor (probe, produse, observație).

Etică: consimțământ informat al părinților; anonimizarea datelor; feedback formativ non-comparativ către elevi.

2. Intervenția didactică (programul creativ, 6 săptămâni)

S1. Povestea cu „ghe” – scriere creativă ghidată (LIM): pornind de la un șir de imagini, elevii compun o poveste scurtă care include cuvinte cu grupul de litere „ghe”. Strategii: „Cubul” (descrie–compară–asociază–analizează–aplică–argumentează), banca de idei, schiță vizuală.

S2. SCAMPER pe obiecte cotidiene (ȘTI/DP): „Cum putem transforma o agrafă?” (Substitute, Combine, Adapt, Modify, Put to other use, Eliminate, Reverse). Realizare de prototipuri din materiale reciclabile.

S3. Hărți ale curiozității (ȘTI): plimbare de observație în curtea școlii, colectare de „întrebări curioase”, clasificare pe familii (flexibilitate).

S4. Impro-show de cuvinte (LIM): joc de improvizație verbală pe teme din viața clasei; accent pe expresivitate și originalitate.

S5. Matematica altfel – probleme deschise (MAT): „Câte moduri avem să împărțim 12 cuburi în 3 grupuri?”; valorificarea desenului și manipulativelor.

S6. Atelier de artă narativă (Arte/DP): „Un oraș al viitorului” – colaj + povestire digitală (aplicație de înregistrare audio).

S7. Colțul inventatorului (ȘTI/DP): mini-proiecte de grup: „O umbrelă care...”, cu poster A3 și prezentare.

S8. Jurnalul ideilor (transversal): 2 minute la finalul fiecărei sesiuni pentru a nota/desena „cea mai bună idee de azi” și „o idee nebunească de încercat”.

Climat și management: reguli de siguranță psihologică („greșesc cu curaj”, „ideile altora se îmbunătățesc”), aranjare flexibilă a spațiului, roluri în echipă (colector de idei, ilustrator, prezentator), feedback descriptiv cu referire la criterii.

3. Instrumente și indicatori

1. **Proba de fluentă și originalitate** (adaptare pentru clasa I):

- ❖ „Câte întrebări pentru o sticlă goală?” (2 min) – scoruri: fluentă (număr de idei), originalitate (idei rare raportate la eșantion), elaborare (detalii).
- ❖ „Completează desenul” – 3 schițe incomplete, elevul finalizează și denumeste produsul.

2. **Rubrică pentru produsele elevilor** (0–3 pe criteriu): originalitate, expresivitate, coerență, elaborare.

3. **Fișă de observație sistematică** (pe sesiune): curiozitate, perseverență, colaborare, asumarea riscului.

4. **Scala de autoeficacitate percepută** (4 itemi pictografici, Likert cu fețe zâmbitoare).

4. Rezultate

Evoluții cantitative (medii pe clasă):

- *Fluență ideatică:* de la 6,2 idei (pretest) la 9,1 idei (posttest).
- *Originalitate:* de la 5,1 la 8,3 puncte (pe scala rubricii agregate).
- *Flexibilitate (număr de categorii de răspuns):* de la 2,1 la 3,6.
- *Autoeficacitate percepută:* de la 2,8/4 la 3,5/4.

Tendințe calitative (din observații și produse):

- Creșterea frecvenței întrebărilor „de ce/ce-ar fi dacă...”, a reformulărilor și a analogiilor.
- Produse mai elaborate, titluri originale, combinații neobișnuite de materiale; transferul strategiilor (SCAMPER, „Cubul”) în sarcini de matematică și științe.
- Elevii reticenți inițial au prezentat idei în fața colegilor, folosind sprijinul vizual din „Jurnalul ideilor”.

5. Concluzii și implicații pentru practică

1. Introducerea sistematică a strategiilor de gândire creativă la clasa I este fezabilă și eficientă;
2. Sarcinile deschise, conectate la viața reală și la interesele elevilor, cresc fluenta și originalitatea;
3. Evaluarea autentică, combinată cu autoevaluare pictografică, oferă date utile pentru reglaj didactic;
4. Un „Jurnal al ideilor” susține metacogniția și transferul strategiilor;
5. Formarea continuă a cadrelor didactice pe metode interactive și integrarea responsabilă a tehnologiei este esențială. **Recomandări:** includerea în orarul săptămânal a unei sesiuni dedicate „atelierului de idei”, utilizarea unor teme-cadru care pot integra discipline (ex. „Orașul viitorului”, „Pădurea misterioasă”), parteneriate locale pentru resurse (bibliotecă, ONG-uri de mediu), precum și diseminarea produselor (expoziții, pagină de clasă) pentru a crește statutul ideilor elevilor.

6. Bibliografie

1. Bouleanu, A. M. (2025). *Creativitatea – o reală provocare la lecțiile de limba și literatura română (studiu de specialitate)*. iTeach – Experiențe didactice.
2. Edict (2024). *Metode și strategii pentru dezvoltarea creativității în învățământul primar*. Portal Edict – articole pentru profesori.
3. Petre, G. E. (2023). *Abordări creative în învățământul primar*. ResearchGate – studiu/raport educațional.
4. Rotaru, R.-E., & Guțu, V. (2024). *Stimularea creativității la școlarii de vârstă mică*. Seria „Științe ale educației”. Universitatea de Stat din Moldova.
5. Revista Profesorului (2022). *Studiu privind stimularea și dezvoltarea creativității școlarului mic*. Articol de cercetare aplicată în școală.
6. Vivid Edu (2025). *Inovare în educație – exemple de practici care stimulează creativitatea în lecții integrate*. Revista Vivid Edu, nr. 18.
7. Edict (2025). *Integrarea tehnologiilor digitale în învățământul primar*. Portal Edict – articole pentru profesori.

ELEMENTE DE NOUȚATE ÎN ACTUL DIDACTIC – PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI ÎN PREDAREA LIMBILOR STRĂINE

Prof. Medrea Alina, Liceul cu program sportiv Alba Iulia

Introducere

Începutul secolului XXI a adus transformări semnificative în domeniul educațional, influențate de progresele tehnologice, globalizare și schimbările culturale. Predarea limbilor străine nu face excepție, având în vedere că noile metode și resurse pot îmbunătăți considerabil procesul de învățare.

Elemente de Noutate în Predarea Limbilor Străine

1. Tehnologia Educativă

- Utilizarea aplicațiilor și platformelor online (precum Duolingo, Moodle sau Canva) a revoluționat modul în care elevii interacționează cu limba străină. Proiectele multimedia și jocurile educative sunt exemple de metode inovative care facilitează învățarea activă.

2. Învățarea Beautificată (Flipped Classroom)

- Această metodă încurajează elevii să studieze materialul acasă, lăsând timpul de clasă pentru discuții, activități interactive și aprofundarea cunoștințelor. Acest format îmbunătățește implicarea și participarea elevilor.

3. Personalizarea Învățării

- Tehnologiile moderne permit personalizarea traseului de învățare, adaptând conținutul la nivelul și ritmul fiecărui elev. Acest aspect maximizează eficiența și relevanța procesului educațional.

4. Gamificarea

- Integrarea elementelor de joc în predare stimulează motivația și angajamentul elevilor. Prin competiții, recompense și activități ludice, elevii devin mai deschiși să participe activ.

5. Resurse Multimedia

- Filmulețele, podcasturile și platformele de streaming oferă expunere direct la limbile străine, ajutând elevii să dezvolte abilități de ascultare și pronunțare prin expunerea la diverse accente și dialecte.

Provocări în Implementarea Noutăților**1. Accesibilitatea la Tehnologie**

- Nu toți elevii beneficiază de același acces la dispozitive și internet, ceea ce poate crea discrepanțe în învățare. Aceasta necesită politici educaționale care să asigure infrastructura necesară.

2. Formarea Cadrelor Didactice

- Profesorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze noile tehnologii și metode. Aceasta implică formare continuă, care poate fi un proces costisitor și intensiv din punct de vedere al timpului.

3. Distragerea Atenției

- Utilizarea excesivă a tehnologiei poate conduce la distragerea atenției elevilor. Definirea unor limite clare și a unor strategii de gestionare a timpului de ecran este esențială.

4. Relația Profesor-Elev

- Noile metode de predare pot schimba dinamicele tradiționale dintre profesor și elev, provocând dificultăți de comunicare și interacțiune.

Oportunități în Predarea Limbilor Străine**1. Îmbunătățirea Motivării**

- Metodele inovative pot face predarea mai captivantă, crescând astfel motivația și angajamentul elevilor față de învățarea limbilor străine.

2. Colaborarea Internațională

- Tehnologia permite colaborarea între elevi din diferite țări, facilitând schimburi culturale și oportunități de învățare într-un mediu divers.

3. Dezvoltarea Abilităților Digitale

- Elevii își dezvoltă competențele digitale, esențiale în contextul actual, unde abilitățile tehnologice sunt tot mai căutate pe piața muncii.

4. Flexibilitatea Învățării

- Oportunitatea de a învăța în ritm propriu și de a accesa materialele de oriunde reprezintă un avantaj semnificativ, mai ales în perioadele de învățare online.

Concluzie

Predarea limbilor străine se află într-o continuă evoluție, influențată de tehnologie și de nevoile societății moderne. Deși există provocări semnificative în implementarea noilor metode, oportunitățile de îmbunătățire a procesului educațional sunt considerabile. În cele din urmă, adaptabilitatea și deschiderea spre inovație sunt esențiale pentru a asigura un act didactic de calitate în predarea limbilor străine.

Bibliografie

- Warschauer, M. (2012). Technology and Language Teaching: An Overview. Cambridge University Press.

- Chapelle, C. (2016). Technology and Second Language Learning. Routledge.
- Godwin-Jones, R. (2018). Emerging Technologies: Language Learning and Technology. Language Learning & Technology.

PERSPECTIVE MODERNE PENTRU O PROIECTARE DIDACTICĂ INCLUZIVĂ ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ STRĂINĂ

Prof. Popoviciu Corina, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

În contextul educației contemporane, proiectarea didactică incluzivă reprezintă o abordare fundamentală pentru asigurarea participării și progresului tuturor elevilor. Studiul de față analizează principalele perspective moderne aplicabile predării limbilor străine, cu accent pe designul universal pentru învățare (UDL), utilizarea tehnologiei digitale, strategiile cooperative, gamificarea și evaluarea formativă. Lucrarea subliniază rolul crucial al profesorului în crearea unui mediu incluziv și propune exemple concrete de activități adaptate diversității elevilor.

Educația incluzivă a evoluat semnificativ în ultimele decenii, reflectând o schimbare de paradigmă de la integrarea elevilor cu nevoi educaționale speciale către participarea tuturor elevilor, indiferent de particularitățile lor cognitive, culturale sau lingvistice (Ainscow, 2020). În predarea limbilor străine, unde comunicarea, interacțiunea și expunerea la diversitate sunt esențiale, proiectarea incluzivă devine un proces pedagogic complex, ce presupune flexibilitate, adaptabilitate și creativitate metodologică.

Scopul acestei lucrări este de a evidenția perspective moderne care susțin un cadru incluziv în proiectarea didactică pentru orele de limbă străină, urmărind un echilibru între inovație, accesibilitate și eficiență pedagogică.

Conceptul de educație incluzivă se fundamentează pe principii precum:

- **echitatea educațională**, conform căreia fiecare elev beneficiază de oportunități reale de învățare (UNESCO, 2017);
- **valorizarea diversității**, înțeleasă ca resursă pedagogică;
- **participare și acces**, prin eliminarea barierelor curriculare, metodologice sau atitudinale (Booth & Ainscow, 2011);
- **flexibilitate în proiectarea instruirii**, astfel încât procesul de predare să răspundă unei game variate de stiluri și ritmuri de învățare.

Aplicarea acestor principii în predarea limbilor străine presupune utilizarea unor metode interactive, tehnologii educaționale și strategii de diferențiere, care facilitează implicarea tuturor elevilor în dezvoltarea competențelor comunicative.

Perspective moderne în proiectarea didactică incluzivă:

Designul Universal pentru Învățare (UDL) dezvoltat de Center for Applied Special Technology (CAST, 2018), oferă un set de principii adaptabile oricărui context educațional:

1. **Multiple modalități de reprezentare a informației** – vizual, auditiv, experiențial.
2. **Multiple modalități de acțiune și expresie** – comunicare orală, scrisă, digitală.
3. **Multiple modalități de implicare** – personalizarea sarcinilor, opțiuni variate pentru motivare.

În predarea limbilor străine, UDL poate include:

- materiale multimedia pentru vocabular și structuri gramaticale;
- sarcini diferențiate după complexitate și autonomie;
- posibilitatea elevilor de a alege modul de prezentare (poster, dialog audio, prezentare digitală etc.).

Tehnologia facilitează de asemenea accesul la resurse variate, personalizabile și ușor adaptabile. Printre avantajele sale se regăsesc:

- ritm de învățare ajustabil pentru fiecare elev;
- feedback imediat prin platforme precum Quizlet, LearningApps sau Kahoot;
- sprijin specific pentru elevii cu dificultăți de citire/scriere (text-to-speech, speech-to-text);
- contexte comunicative autentice prin videoconferințe, aplicații AR/VR și medii digitale interactive.

Cercetările recente arată că integrarea tehnologiei în predarea limbilor străine îmbunătățește motivația, autonomia și inclusiv competențele metacognitive (Godwin-Jones, 2018).

Învățarea cooperativă ca strategie incluzivă favorizează colaborarea, negocierea sensului și responsabilitatea individuală și colectivă. Structuri precum **Think-Pair-Share**, **Jigsaw** sau **Round Robin** permit:

- participarea echilibrată a tuturor elevilor;
- dezvoltarea abilităților sociale și comunicative;
- sprijin reciproc între elevi cu nivel lingvistic diferit.

Aceste metode reduc anxietatea și susțin un climat pozitiv, esențial pentru învățarea limbilor străine (Slavin, 2014).

Gamificarea – un instrument pentru motivație și incluziune prin elemente precum puncte, niveluri, insigne sau misiuni, stimulează implicarea și curiozitatea. În context incluziv:

- permite diferențierea sarcinilor prin niveluri progresive;
- reduce presiunea greșelii în producerea limbii;
- crește reziliența elevilor în fața dificultăților.

Mai multe studii confirmă efectele pozitive ale gamificării în învățarea limbilor străine, în special pentru elevii cu dificultăți motivaționale sau atenționale (Deterding et al., 2011).

Evaluarea formativă și feedbackul constructiv. Evaluarea incluzivă prioritizează:

- feedback descriptiv, orientat spre progres;
- rubrici transparente și adaptate nivelului elevilor;
- autoevaluare și co-evaluare;
- portofolii digitale ca instrument de monitorizare.

Prin aceste instrumente, elevii capătă autonomie și încredere în propriul proces de învățare (Black & Wiliam, 2018).

Adaptări curriculare în predarea limbilor străine

Diferențierea conținuturilor . Adaptarea nivelului textelor, structurarea vocabularului pe niveluri (de bază, intermediar, avansat) și introducerea resurselor vizuale facilitează învățarea pentru elevi cu abilități diferite.

Adaptarea sarcinilor. Exemple:

- variante simplificate ale exercițiilor pentru elevii cu dificultăți de înțelegere;
- sarcini practice pentru elevii cu stil kinestezic;
- utilizarea de storyboards pentru elevii vizuali.

Suport vizual și auditiv. Materiale precum hărțile mentale, graficele, imaginile, tabelele verbelor, videoclipurile didactice sau înregistrările audio încetinite pot sprijini elevii cu dificultăți de procesare.

Rolul profesorului în crearea unui climat incluziv. Profesorul are rolul de:

- **designer al experienței de învățare**, capabil să planifice activități flexibile;
- **facilitator al comunicării** prin metode interactive;
- **mediator intercultural**, capabil să promoveze respectul pentru diversitate culturală și lingvistică;
- **mentor**, sprijinind elevii în dezvoltarea strategiilor de învățare.

Climatul empatic, non-evaluativ și deschis la greșeală este esențial pentru orele de limbă străină.

Exemple de activități inclusive:

1. **Stații de învățare:** diferite sarcini (audio, lectură, jocuri lingvistice) permit elevilor să aleagă modul în care exersează competențele.
2. **Povestea digitală colaborativă:** elevii contribuie cu imagini, texte scurte sau înregistrări audio.
3. **Dialoguri pe roluri:** roluri adaptate nivelului de competență (ex. replici scurte pentru începători).
4. **Vocabular pe niveluri:** fiecare elev alege nivelul de dificultate dorit (A – începător, B – mediu, C – avansat).
5. **Jurnalul audio:** permite elevilor cu dificultăți de scriere să își exprime progresul oral.

Proiectarea didactică incluzivă în predarea limbilor străine reprezintă o direcție fundamentală a educației actuale. Integrarea principiilor UDL, a tehnologiei digitale, a strategiilor cooperative și a evaluării formative permite crearea unui mediu accesibil, motivant și eficient pentru toți elevii, indiferent de nivelul lor de competență sau stilul de învățare. Profesorul are un rol esențial în facilitarea unui climat incluziv, stimulând participarea activă și progresul fiecărui elev.

Bibliografie:

- Ainscow, M. (2020). *Promoting Inclusion and Equity in Education: Lessons from International Experiences*. Routledge.
- Black, P., & Wiliam, D. (2018). *Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment*. Routledge.
- Booth, T., & Ainscow, M. (2011). *The Index for Inclusion*. UK: Centre for Studies on Inclusive Education.
- CAST. (2018). *Universal Design for Learning Guidelines version 2.2*. CAST Publishing.
- Deterding, S., Dixon, D., Khaled, R., & Nacke, L. (2011). From Game Design Elements to Gamefulness: Defining “Gamification.” *Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference*.
- Godwin-Jones, R. (2018). Using Mobile Technology to Develop Language Skills and Cultural Understanding. *Language Learning & Technology*.
- Slavin, R. (2014). *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*. Allyn & Bacon.
- UNESCO. (2017). *A Guide for Ensuring Inclusion and Equity in Education*. Paris: UNESCO Publishing.

JOCUL DE CONSTRUCȚII- METODĂ DE STIMULARE A COPILULUI PREȘCOLAR

*Prof. educație timpurie Bîte Aniela Ioana, Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Gârda de
Sus / GPN Gârda de Sus*

Jocul de construcție trece de la manipularea materialului de construcție cu eventuale încercări și reușite de suprapuneri, specifică la 3 ani, la realizarea unor construcții sofisticate din cuburi, combino și lego. Subiectele acestor construcții pot fi propuse de adulți sau sunt alese de copii în funcție de interese, de aspecte ce i-au impresionat în momente anterioare jocului, sau pot fi sugerate de natura materialelor utilizate.

În jocurile de construcții, creativitatea copiilor este „la ea acasă” deoarece în acest tip de joc copilul se manifestă liber, independent. Acum copilul se crede adult, aici el își aduce lumea cu tot universul ei. Construcțiile copiilor au ca sursă de inspirație realitatea, la care se adaugă fantezia lor. Finalizarea unei construcții le aduce copiilor satisfacția propriei reușite sau a grupului cu care au

realizat lucrarea. Astfel sunt promovate și relațiile de colaborare, este asigurat un climat afectiv favorabil, se dezvoltă sentimentul apartenenței la grup.

Jocurile de construcție ne însoțesc în parcurgerea întregii tematici educaționale. De exemplu, pe parcursul temei *Toamna*, cu toate subtemele ei, construcțiile cu teme date sau create de copii au fost prezente zilnic: *Livada*, *În grădina cu legume*, *Căsuța păsărelelor*, *Rafturi pentru câmară*, *Lădițe pentru păsărele*; copiii au fost deosebit de receptivi și au lucrat împreună sau individual făcând schimburi de idei, cooperând pentru realizarea temei, venind cu completări practice sau verbale.

Construcțiile preșcolarilor capătă o întindere remarcabilă odată cu înaintarea acestora în vârstă, ele reflectând curiozitatea și interesul din ce în ce mai mare față de mediul înconjurător. Copiii realizează construcții din ce în ce mai complexe, corespunzător nivelului lor de vârstă, pornind de la *stradă*, *casă*, *rachete*, *turn*, trecând la *blocuri*, *castele*, *palate*, *mașini*, *avioane*, ajungând la compoziții arhitectonice: *cartierul*, *parcul de joacă*, *orașelul copiilor*, *scene din poveste*.

Jocul de construcții poate să constituie activitatea dominantă în cadrul jocurilor și activităților alese. Prin el se pot manifesta și educa disponibilitățile creatoare ale copilului, prin imaginea diferitelor variante de realizare a construcției, prin alegerea celor mai avantajoase materiale, prin învățarea din propriile greșeli, prin confruntarea părerilor sau lucrărilor proprii cu cele ale colegilor.

Prin jocurile de construcții li se dezvoltă copiilor și stima de sine iar colaborând permanent aceștia au posibilitatea de a se cunoaște reciproc, își respectă unul altuia abilitățile, vin cu idei noi, pentru a se completa reciproc.

Astfel, jocurile de construcții oferă educatoarei posibilitatea de a observa și a constata gradul de dezvoltare a creativității copiilor, a capacității copiilor de a inova, de a realiza ceva ce nu au mai realizat. Aceste activități își aduc contribuția la îmbogățirea vieții lor afective, copiii încercând un sentiment de bucurie când reușesc să termine o lucrare, aspectul acesta dându-le încredere în forțele proprii și dezvoltându-le tot mai puternic gândirea creatoare. Jocul de construcții poate fi abordat de educatoare cu un scop precis sau poate fi ales de copii în cadrul activităților libere. Pe lângă cuburi, copiii trebuie să aibă la dispoziție materiale, cum ar fi diverse cutii, cărămizi, textile. Educatoarea le va sugera diferite lucruri de construit ori le va da sfaturi privind construcția începută.

Bibliografie:

1. **Berbeceanu, G. E. Ilie, C. Lazăr, L. Lazăr, C. Moț** – *Ghid orientativ pentru aplicarea curriculumului în învățământul preșcolar 3-6/7 ani*, 2008;
2. **Dumitrana, Magdalena**, (2000), *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București

ACTIVITĂȚI PENTRU COMBATerea VIOLENȚEI ÎN CICLUL PRIMAR. EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. inv. primar Bocșa Aurelia-Georgeta, Școala Gimnazială „Dr. Petru Șpan” Lupșa

Combaterea violenței în rândul elevilor de la clasele primare reprezintă o prioritate esențială pentru dezvoltarea unui mediu educațional sigur, pozitiv și favorabil învățării. La această vârstă, copiii își formează abilitățile sociale, emoționale și comportamentale, iar intervențiile timpurii sunt de mare impact în ceea ce privește dezvoltarea lor ulterioară. Implementarea unor activități structurate, precum jocurile de rol, discuțiile ghidate, exercițiile de empatie și colaborare, atelierele de comunicare nonviolentă și proiectele de lucru în echipă contribuie la reducerea

comportamentelor agresive. În plus, acestea îi ajută pe elevi să își exprime emoțiile în mod adecvat, să gestioneze conflictele și să dezvolte relații sănătoase cu colegii.

Profesorii au un rol esențial în ghidarea elevilor către comportamente prosociale. Prin activități educative adaptate vârstei, copiii învață să își respecte colegii, să își recunoască responsabilitatea în situațiile conflictuale și să dezvolte abilități de cooperare. Astfel, mediul școlar devine unul mai sigur, iar procesul educativ se desfășoară într-o atmosferă armonioasă.

Combaterea violenței la clasele primare nu este doar o necesitate, ci și o investiție în viitorul copiilor, deoarece promovează formarea unor adulți echilibrați, empatici și capabili să trăiască într-o societate bazată pe respect și colaborare.

Eu îmi desfășor activitatea la Școala Primară Mușca, structură a Școlii Gimnaziale „Dr. Petru Șpan” Lupșa. Desfășor astfel de activități ori de câte ori am ocazia, nu doar în cadrul orelor de dezvoltare personală/educație civică. Voi exemplifica cu câteva astfel de activități pe care eu le-am folosit la clasă. De exemplu jocul de rol: „Cum rezolvăm un conflict?” Prin acest joc urmăresc ca elevii să învețe să gestioneze situațiile conflictuale într-un mod pașnic, prin comunicare și empatie. Are o durată de 10–15 minute, iar ca materiale, sunt necesare doar etichete pentru personaje. Scenariul este următorul: „Doi colegi se certă pentru aceeași jucărie/creion/carte. Ambii o vor în același timp.”

Rolurile: - Elevul A – vrea jucăria/carta.

- Elevul B – vrea același obiect.

- Mediatorul – un alt elev care încearcă să ajute la rezolvarea conflictului.

Elevii interpretează situația, iar profesorul îi lasă să reacționeze așa cum ar face în mod natural.

Mediatorul intervine, folosind propoziții modelate de profesor: „Cum te simți acum?”, „Ce putem face ca să rezolvăm situația?”, „Putem face cu rândul?”, „Există altă soluție care să vă mulțumească pe amândoi?”

Se identifică o soluție pașnică, de exemplu: folosirea obiectului pe rând, împărțirea lui (dacă este posibil), alegerea unei alternative.

În încheiere, are loc o discuție de reflecție, profesorul întrebând: „Ce ați simțit în timpul conflictului?”, „A fost greu să găsiți o soluție?”, „Ce ați învățat din acest joc?”.

Un alt exemplu ar fi, activitatea implementată la nivel de ciclu primar și preșcolar, împreună cu GPN Mușca, cu ocazia Zilei Mondiale a Toleranței (16 noiembrie).

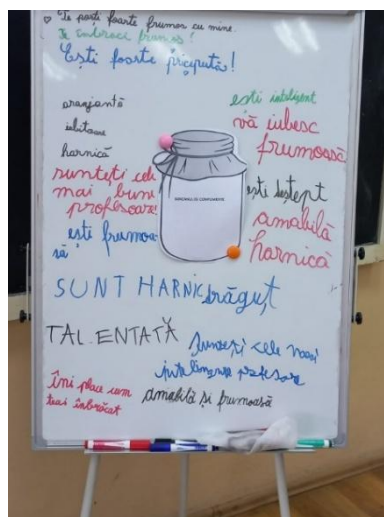
Am realizat și implementat un proiect educativ interdisciplinar prin care am urmărit dezvoltarea unei atitudini de toleranță, respect și înțelegere față de colegi și față de diversitatea culturală, etnică și socială, iar ca obiective, am stabilit: să identifice situații în care pot manifesta toleranță și respect față de ceilalți; să-și exprime opiniile și emoțiile în mod respectuos; să colaboreze în activități de grup, demonstrând spirit de echipă; să creeze postere care promovează mesajul toleranței.

Activități propuse: discuție ghidată: „Ce înseamnă toleranța?” brainstorming cu elevii, povestioara ilustrată „Prietenii cei diferiți” și conversație despre semnificația toleranței, joc de rol: „Pune-te în locul celuilalt!” – exercițiu de empatie, atelier creativ: realizarea unor colaje ale toleranței – fiecare elev contribuie cu o imagine, un desen sau un cuvânt care exprimă acceptarea și prietenia, moment artistic: poezie despre prietenie și dans folosind „Dansul prieteniei” alături de trupa Marili. Ne-a fost alături și d-na Marc Daniela, sef de post al Poliției Comunei Lupșa.

Resurse necesare: cartonașe colorate, foi, lipici, markere, texte literare și imagini tematice, tablă interactivă, materiale audio-vizuale educative, coli mari pentru posterele colective.

Modalități de evaluare: observarea comportamentului elevilor în activități, aplicații practice și lucrări artistice, discuții-reflecție („Ce am învățat despre toleranță?”);

Proiectul „Să fim toleranți!” contribuie la formarea unor comportamente pozitive, bazate pe respect, empatie și înțelegere între colegi. Elevii învață că fiecare persoană este unică și merită acceptată, iar diversitatea este o valoare ce îmbogățește comunitatea școlară.

Bibliografie:

1. Compassito – Manual on Human Rights Education for Children, Editura Council of Europe Publishing, 2008
2. Violence Reduction in Schools – How to Make a Difference (Handbook), Editura Council of Europe, 2006
3. Ghid anti-bullying pentru învățători și părinți – Salvați Copiii România, Editura Salvați Copiii, 2019
4. Strategia Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței în Școli, Editura Ministerul Educației, 2019
5. Educație pentru siguranță emoțională în școli – Programul „Școala fără bullying”, Editura Salvați Copiii România, 2020

MODALITĂȚI DE INTEGRARE A REPERELOR FUNDAMENTALE ÎN ÎNVĂȚAREA ȘI DEZVOLTAREA TIMPURIE A COPILULUI ÎN ELABORAREA PLANIFICĂRII DIDACTICE

Prof. pentru educație timpurie Chira Mihaela Ioana, Colegiul Național „Avram Iancu” / Grădinița cu P.P. „Piticot” Câmpeni

În educația timpurie, integrarea reperelor fundamentale ale dezvoltării copilului reprezintă o condiție esențială pentru construirea unui parcurs educațional coerent, adaptat nevoilor individuale și orientat spre formarea competențelor de bază. Acest referat analizează modalități optime de integrare a reperelor fundamentale în planificarea didactică, cu accent pe logica pedagogică, adaptabilitate, personalizarea învățării și asigurarea unei abordări integrate. Sunt prezentate principii, strategii, exemple de aplicare și beneficii pentru copil și pentru cadrul didactic.

Reperle Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea Timpurie (RFIDT) reprezintă documentul esențial pentru orientarea procesului educațional în perioada 0–6 ani. Pentru grupa mică (3–4 ani), integrarea acestor repere în proiectarea didactică este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copilului, prin activități centrate pe joc, explorare și interacțiune.

1. Rolul RFIDT în educația timpurie

RFIDT nu este un instrument de evaluare individuală a copiilor, ci un reper pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

RFIDT oferă educatoarelor un cadru coerent pentru:

- orientarea planificării didactice;
- observarea și evaluarea dezvoltării copilului;
- organizarea unor activități adecvate vârstei.

Pentru copiii de 3–4 ani, reperele vizează dezvoltarea socio-emoțională, limbajul, motricitatea, explorarea mediului și formarea unor prime rutine de autonomie.

2. Proiectarea didactică bazată pe RFIDT

La grupa mică, proiectarea didactică urmărește:

- selecția unor obiective adecvate nivelului de dezvoltare al copiilor;
- folosirea jocului ca metodă principală de învățare;
- activități scurte, simple, variate și atractive;
- rutine zilnice care să sprijine autonomia copilului.

Corelarea cu Reperle Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea Timpurie (RFIDT):

Planificarea săptămânală este în permanentă corelație cu RFIDT, care stabilesc standarde clare pentru dezvoltarea copiilor de la naștere până la 6 ani. Fiecare activitate propusă contribuie la atingerea unor indicatori specifici de dezvoltare din cele cinci domenii majore:

1. **Dezvoltare fizică, sănătate și igienă personală:** Prin jocuri de mișcare, activități în aer liber, rutine de igienă.
2. **Dezvoltare socio-emoțională:** Prin jocuri de rol, discuții de grup, activități de colaborare.
3. **Capacități și atitudini în învățare:** Prin activități de explorare, rezolvare de probleme, experimente.
4. **Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii/scrrierii:** Prin povești, cântece, jocuri de cuvinte, desen.
5. **Dezvoltare cognitivă și cunoașterea lumii:** Prin observații, sortări, clasificări, activități practice.

3. Exemple de activități integrate pentru grupa mică (3–4 ani)

- Activitate despre culori: recunoașterea și sortarea culorilor (dezvoltare cognitivă și vizuală).
- Joc de rol „La magazin”: dezvoltarea limbajului, a cooperării și a interacțiunii sociale.
- Activități motrice: trasee simple pentru dezvoltarea echilibrului și coordonării.
- Jocuri de dezvoltare a limbajului: povestiri scurte, imagini, onomatopee.

4. Concluzii

Reperle fundamentale devin **busola planificării**, ghidând profesorii pentru educație timpurie către practici centrate pe nevoile reale ale copiilor și pe dezvoltarea lor globală.

Copilul rămâne în centrul procesului educațional – observarea sa atentă, respectarea ritmului individual și susținerea progresului în toate domeniile devin prioritățile demersului didactic.

Integrarea RFIDT în proiectarea didactică pentru grupa mică contribuie la dezvoltarea globală a copilului și la formarea unor deprinderi esențiale pentru adaptarea la mediul educațional. Activitățile trebuie să fie scurte, atractive, centrate pe copil și adaptate ritmului fiecăruia.

Proiectarea didactică nu mai este o formalitate birocratică, ci un instrument viu de reglare a practicii educaționale, adaptat continuu la realitatea din sala de grupă.

Bibliografie:

1. **Ministerul Educației și Cercetării (MEC).** *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani.* București, 2018.
2. **Ministerul Educației.** *Curriculum pentru educația timpurie.* București, 2019.

3. Ministerul Educației Naționale (2018). Strategia națională pentru educația timpurie 2018–2030. București: MEN.
4. Păun, E., Potolea, D. *Pedagogie. Provocări și dileme contemporane*. Polirom, 2017.
5. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie. Repere teoretice și aplicative*. Iași: Editura Polirom.

INTEGRAREA INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE – O NOUĂ PERSPECTIVĂ PEDAGOGICĂ

Profesor Jurca Mirela, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Evoluția rapidă a tehnologiei digitale a adus în prim-plan inteligența artificială (IA), un instrument tot mai prezent în activitățile educaționale. În contextul predării limbii engleze, IA reprezintă o resursă inovatoare, capabilă să sprijine procesul de învățare prin personalizare, diversificarea materialelor didactice și creșterea motivației elevilor. Integrarea metodei tradiționale cu instrumente de tip IA deschide oportunități noi atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Predarea unei limbi străine necesită expunere continuă la limbă, feedback rapid și materiale autentice. IA răspunde acestor nevoi prin capacitatea sa de a procesa rapid informații, de a genera conținut adaptat nivelului elevilor și de a oferi explicații clare și imediate. Astfel, orele devin interactive, provocatoare și orientate spre competențe comunicative reale.

Modalități de integrare a inteligenței artificiale în orele de limba engleză

1. Învățare personalizată

Platformele bazate pe IA pot adapta exercițiile, textele și activitățile la nivelul fiecărui elev. Pe baza răspunsurilor, IA identifică dificultățile și propune activități remediale sau de consolidare, optimizând progresul individual.

2. Exersarea comunicării orale

Utilizarea chatboturilor conversaționale permite elevilor să practice dialoguri variate, simulând situații reale: interviuri, conversații cotidiene sau discuții tematice. Elevii câștigă în încredere și își îmbunătățesc fluența.

3. Generarea de materiale didactice

IA poate crea texte, exerciții gramaticale, fișe de lucru, planuri de lecție sau teste. Profesorul economisește timp și are posibilitatea de a adapta rapid materialele pentru niveluri diferite.

4. Corectarea și feedbackul automat

Instrumentele IA analizează textele scrise, identifică greșeli de vocabular, gramatică sau coerență și oferă sugestii de îmbunătățire. Elevii primesc feedback imediat, ceea ce facilitează autoreglarea.

5. Traducere și pronunție

Aplicațiile de recunoaștere vocală și traducere ajută elevii să verifice pronunția și să exploreze sensurile cuvintelor într-un mod rapid și intuitiv. Astfel, elevii își dezvoltă simultan competențele lexicale și fonetice.

Beneficiile folosirii IA în predarea limbii engleze; creșterea motivației și implicării elevilor prin interactivitate; diversificarea metodelor și resurselor utilizate la clasă; facilitarea învățării autonome; îmbunătățirea competențelor de comunicare scrisă și orală; eficientizarea activității profesorului; feedback imediat și adaptat fiecărui elev; acces la conținut autentic și actualizat.

Rolul profesorului în contextul utilizării IA

Deși IA oferă numeroase avantaje, rolul profesorului rămâne central. Cadrele didactice sunt responsabile pentru selectarea instrumentelor potrivite, ghidarea elevilor, monitorizarea progresului și menținerea unei relații educaționale autentice. IA este un sprijin, nu un substitut al profesorului.

Integrarea inteligenței artificiale în orele de limba engleză contribuie la modernizarea procesului educațional și la adaptarea acestuia la nevoile elevilor din generația digitală. Utilizată responsabil, IA facilitează învățarea activă, interactivă și personalizată, devenind un instrument valoros pentru dezvoltarea competențelor lingvistice.

ROLUL PROFESORULUI ÎN ACTIVITATEA CENTRATĂ PE ELEV/ JOCUL DIDACTIC ÎN ÎNVĂȚAREA UNEI LIMBI STRĂINE

Prof. Boabeș Nicoleta, Școala Gimnazială Nr. 2 Sebeș

Până în secolul 20, atât pedagogii cât și părinții erau convinși că cea mai eficientă și sigură metodă de a educa și de a forma copiii, astfel încât să devină persoane valoroase și virtuose, era prin exercitarea puterii și metode disciplinare. Cercetările din ultimele decenii au demonstrat însă că pentru o dezvoltare armonioasă și „sănătoasă”, copiii au nevoie de integrare și de implicare într-un dialog în care nevoile, sentimentele și gândurile lor sunt luate în serios. Recunoașterea valorii, grija, empatia precum și disponibilitatea profesorilor/ părinților de a reflecta asupra propriului comportament sunt cele mai bune premise pentru un proces de învățare eficient și o dezvoltare personală eficientă, de durată.

Pasul hotărâtor pentru educația actuală în schimbare este trecerea de la autoritatea tradițională a profesorului, susținută de „rolul de profesor” pe care acesta trebuie să-l joace în fața elevilor, și anume atitudine severă, poziție de putere, la o autoritate personală. Aceasta se bazează pe competența profesorului de a lua în considerare și a respecta realitatea elevilor, de a se adapta la nevoile lor, fără însă să negligeze îndrumarea venită din partea unei persoane adulte, unui specialist. Această schimbare este numită de Jesper Juul și Helle Jensen, terapeuți și autori despre educația parentală „vom Gehorsam zur Verantwortung”, adică trecerea de la relația profesor - elev bazată pe autoritate și ascultare, către o relație de egalitate în ceea ce privește valoarea de demnitate. Responsabil pentru realizarea acestui tip de relație este în întregime profesorul/ părintele. Încrederea, valorizarea, înțelegerea, interesul, sinceritatea, autenticitatea sunt câteva dintre calitățile care „întăresc” relațiile profesor – elev și creează o atmosferă de bucurie, de stare de bine. Aceste calități nu sunt altceva decât nevoile noastre umane universale valabile. Cu cât sunt îndeplinite mai bine, cu atât mai ușor se creează o stare de liniște, de siguranță, de mulțumire și acceptare decisivă pentru procesul de învățare.

Într-un interviu acordat revistei *Lernende Schule* publicată de editura Friedrich Verlag, Helle Jensen subliniază importanța unui contact real, autentic între profesori și elevi pentru dezvoltarea personală a acestora din urmă: „Menschen entwickeln sich durch Beziehungen. Und eine Beziehung lässt sich nur dann herstellen, wenn es auf beiden Seiten eine Person gibt, ein menschliches Wesen. Aber wenn ein Lehrer sich nicht als Person zeigt, sondern nur als eine Rolle oder nur als eine Schablone, die er für den idealen Lehrer hält, dann kann keine echte Beziehung entstehen.”

Astăzi, mai mult ca niciodată, profesorii acordă o atenție deosebită modului în care elevii învață și felului în care utilizează cunoștințele dobândite. Obiectivul fiecărui profesor este de a planifica un demers didactic eficient centrat pe elev, pe nevoile lui reale, nu doar pe *rolul de elev* pe care fiecare copil trebuie să-l joace în timpul programului școlar. Pentru ca acest obiectiv să fie atins este extrem de important ca profesorul să implice elevii cât mai activ cu putință în activitățile propuse.

Pentru profesorii care optează pentru o predare variată a limbilor străine, o metodă creativă care îi pune în valoare pe elevi este jocul didactic. Referindu-se la jocurile didactice, Mușata-Dacia Bocoș scoate în evidență trei conținuturi de învățare esențiale: conținuturi cognitive sau conceptuale, adică informații dobândite prin teme concrete și structuri exersate, conținuturi

procedurale, adică cum elevii își selectează informațiile și conținuturi comportamentale, care vizează comportamentul interactiv al elevilor, atitudinea lor pozitivă față de desfășurarea activității. Profesorul are posibilitatea prin joc să creeze o atmosferă care sprijină creșterea capacității și dorinței de învățare, dezvoltarea competențelor sociale ale elevilor și îmbunătățește climatul clasei. Profesorul și elevul sunt într-o relație profesională, profesorul în rolul de specialist, și elevul ca persoană privată - care depinde de abilitățile profesionale ale pedagogului. Singurul responsabil pentru calitatea acestei relații este profesorul. Toți participanții la actul educativ (profesori, elevi, părinți) au aceeași valoare, demnitate și merită același respect, dar nu au neapărat aceleași drepturi. Această diferență este extrem de importantă în relație cu copii și ar trebui să fie bine înțeleasă de aceștia.

Prin jocul didactic profesorul realizează „un scenariu” în care prin interacțiune se dezvoltă de la bun început competențele sociale ale elevilor, empatia și interesul față de ceilalți. Jocurile de învățare a limbilor străine deschid posibilități de experiențe comune, acțiuni independente și trăiri intense. De îndrumarea clară a profesorului și ca urmare de participarea activă a elevilor depinde fără îndoială eficiența activității. Formarea și experiența profesională este extrem de importantă pentru succesul utilizării jocurilor. Pregătirea materialelor, amenajarea spațiului sunt aspecte pe care profesorul trebuie să le ia în considerare. Materialul didactic utilizat trebuie să fie adecvat obiectivului de învățare, vârstei, nivelului lingvistic și de învățare al elevilor, să prezinte conținutul de învățare într-un mod interesant și atractiv, să stimuleze creativitatea și comunicarea, să dezvolte motivația și, în mod obligatoriu să fie totul pregătit la timp. În funcție de tipul jocului și de nivelul elevilor, profesorii trebuie să aleagă cea mai potrivită formă socială în care să se desfășoare activitatea, astfel încât randamentul să fie maxim. Formele sociale sunt strâns legate de un aspect important, și anume factorii perturbatori. În timpul unei activități ludice, atmosfera din clasă este dominată de diferite sentimente.

Această situație deranjează uneori colegii/ colegele care predau în clasele învecinate. Conform autoarelor Dauvillier și Lévy-Hillerich (2004: 9 f.) ar fi util ca profesorul de la clasă să poarte o discuție cu ceilalți colegi înainte de desfășurarea activității planificate. În funcție de etapele jocului, profesorul poate avea roluri diferite:

- În faza de pregătire, profesorul trebuie să aleagă jocul potrivit, să verifice cu atenție materialele și regulile jocului înainte de începerea acestuia, să îl testeze ei înșiși și să aloce suficient timp pentru desfășurarea lui. Instrucțiunile sau regulile jocului trebuie explicate, concise, formulate simplu și, în special pentru elevii începători, trebuie să fie în limba maternă.
- În timpul jocului, rolul profesorului este de observator, intervine în caz de nevoie, notează greșelile frecvente ale elevilor, atrage atenția asupra timpului prevăzut pentru desfășurarea jocului. Dacă prezența profesorilor nu are un impact negativ (presiune emoțională) asupra interacțiunii dintre elevi, aceștia pot participa și ei la joc. Profitând de entuziasmul jocului, profesorul introduce mai multe obiective de învățare.
- După încheierea jocului, profesorii supraveghează strângerea materialelor și analizează desfășurarea jocului. Analiza poate fi făcută împreună cu elevii sau ca o fază de reflecție proprie. Acest moment este extrem de important atât pentru profesor cât și pentru elevi. Aceștia din urmă devin conștienți de obiectivul jocului, învață să-și exprime părerile, să-și gestioneze emoțiile și nu în ultimul rând își consolidează încrederea în sine. Profesorii au nevoie de feedback pentru a analiza și a îmbunătăți punctele slabe, pentru a adapta mai bine materialul jocului la nivelul și nevoile elevilor, pentru a discuta greșelile apărute frecvent. Pregătirea minuțioasă a jocului nu înseamnă neapărat că jocul se desfășoară, așa cum a fost plănuț de profesor. Dificultățile, greșelile trebuie privite ca o șansă de învățare, o experiență care îmbogățește practica la catedră. Răspunsuri la întrebări precum *Au fost regulile jocului clare?*, *Nivelul lingvistic a fost accesibil?*, *Au existat conflicte?*, *Ce îmbunătățiri se pot aduce?* ajută la utilizarea cu succes a jocurilor lingvistice în cadrul orelor de învățare a limbilor străine. Necesitatea acestei faze pentru eficientizarea integrării jocurilor didactice

este subliniată și de Helma Behme, autoare, formator în comunicare și profesor la universitatea din Kassel.

Chiar dacă jocurile de învățare a limbilor străine sunt utilizate în cadrul orelor de limbi străine cu un scop didactic clar, și anume cu un obiectiv de învățare specific, profesorul nu trebuie să uite caracterul ludic al acestor forme de exersare. Elementele jocului reprezintă de fapt particularitățile care-l transformă într-o metodă de învățare specială și activă. Caracterul ludic al activității trebuie să poată fi recunoscut imediat, astfel încât elevii să învețe, să repete sau să consolideze în mod inconștient ceea ce învață. Dacă activitatea nu este distractivă sau dacă elevii nu participă voluntar, atunci nu este un joc adevărat. Profesorul are responsabilitatea să organizeze activitatea astfel încât obiectivul educațional propus să fie atins, dar nu pe cale tradițională, ci folosindu-se de caracteristicile jocului. Friederike Klippel subliniază importanța acestui aspect, menționând că bucuria și plăcerea de a juca este un criteriu indispensabil pentru integrarea reușită a jocului în procesul educativ.

Pentru folosirea eficientă a jocului lingvistic în organizare unei ore, profesorul trebuie să ia în seamă câteva aspecte, și anume: jocul didactic trebuie văzut ca o situație de învățare, deci trebuie atins întotdeauna un obiectiv (funcția de învățare a jocului), prin joc se pot verifica cunoștințe deja însușite de elevi (funcția de diagnoză a jocului), jocul trebuie să respecte progresul și spirala învățării, nivelul adecvat de dificultate permițând majorității elevilor să atingă obiectivul de învățare, sentimentul de competență și încredere în sine, pe care elevii îl resimt atunci când lucrează cu materiale didactice accesibile, având un efect motivant (funcția creativă a jocului), elementele jocului (interacțiunea, concentrarea, atenția, cooperarea, concurența pozitivă, bucuria și dezamăgirea, șansa la revanșă) susțin implicarea pozitivă a elevilor (funcția de activare a jocului), prin împărțirea responsabilităților, ajutorul reciproc și colaborare jocul ajută la dezvoltarea și consolidarea comportamentului social (funcția socială și afectivă a jocului).

Învățarea fără presiune și teamă reprezintă, de fapt situația ideală de învățare, dorită de toți participanții la procesul de predare- învățare. Rolul profesorului este de a stabili obiective, care să vizeze nu doar dezvoltarea competențelor cognitive ale elevilor ci și a celor afective și sociale, să aleagă conținuturi adaptate vârstei, nevoilor și intereselor elevilor, folosind metode și mijloace variate care solicită participarea activă a elevilor și nu în ultimul rând să creeze o atmosferă pozitivă, creativă și stimulantă în clasă. Scopul final este reușita școlară atât pentru elevii performanți cât și pentru cei cu dificultăți de învățare.

Bibliografie

Behme, Helma. *Miteinander reden lernen. Sprechspiele im Unterricht*. Iudicium Verlag München, 1992.

Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă*. Iași, 2013.

Catalano, Horațiu/Albulescu, Ion. *Pedagogia jocului și a activităților ludice*. București, 2018.

Dauvillier, Christa/Lévy-Hillerich, Dorothea. *Spiele im Deutschunterricht*. München, 2004.

Juul, Jesper / Jensen, Helle. *Vom Gehorsam zur Verantwortung. Für eine neue Erziehungskultur*. Beltz Verlag. Düsseldorf und Zürich, 2004.

Klippel, Friederike: *Lernspiele im Englischunterricht*. Paderborn, 1980.

Surse internet

https://www.igfb.org/mm_content/2013-10-19_143600.PDF (Accesat: 22 septembrie 2025)

<https://www.fokusbeziehungskompetenz.ch/dokumente/AU-Lernende-Schule-Klassenfuehrung-braucht-Beziehungskompetenz.pdf> (Accesat: 22 septembrie 2025)

SERBAREA DE 1 DECEMBRIE LA CLASA A III-A

Prof. Budiu Mihaela Cecilia, Școala Gimnazială Șona

NUME: Budiu Mihaela-Cecilia

TEMA ACTIVITĂȚII: Serbarea de 1 Decembrie la clasa a III-a

CLASA/ GRUPA: a III a

UNITATEA ȘCOLARĂ: Școala Gimnazială Șona

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Ziua de 1 Decembrie, Ziua Națională a României, reprezintă un moment important în viața școlii, fiind o ocazie de a cultiva în rândul elevilor sentimentul de apartenență la valorile românești. În fiecare an, elevii clasei a III-a se pregătesc cu entuziasm pentru serbarea dedicată acestui eveniment, pregătind cântece, poezii și mici momente artistice care aduc în prim-plan istoria și simbolurile naționale.

Atmosfera pregătirilor

Pregătirea serbării începe cu câteva zile înainte, când elevii descoperă, prin povestiri și imagini, semnificația zilei de 1 Decembrie. Copiii împodobesc sala cu stegulețe, cocarde tricolore realizate la orele de abilități practice și desene cu harta României. În clasă se aud repetiții de cântece patriotice și rostiri pline de emoție ale poeziilor.

Desfășurarea serbării

Serbarea începe cu un scurt moment introductiv pregătit de învățător, care le reamintește elevilor importanța Marii Uniri de la 1918. Apoi, pe un fond muzical suav, copiii intră în scenă, purtând cocarde și panglici tricolore.

Momente artistice

1. *Cântece patriotice*

Elevii interpretează cântece cunoscute, precum:

- "Trei culori"
- "Țara mea"
- "Noi suntem români"

2. *Recitarea poeziilor*

Elevii recită poezii potrivite vârstei:

- „Țara mea”
- „La mulți ani, România!”
- „Drapelul”

3. *Moment final – „România, te iubim!”*

Serbarea se încheie cu formarea unui mare tricolor uman: elevii se așază în trei rânduri, purtând fișe colorate în roșu, galben și albastru. Toți copiii rostesc, în cor: „La mulți ani, România!”

Impactul asupra elevilor

Serbarea de 1 Decembrie contribuie la dezvoltarea spiritului de comunitate, a mândriei de a fi român și a respectului față de istoria și tradițiile poporului nostru.

PĂSTRAREA IDENTITĂȚII NOASTRE: PROMOVAREA ȘI VALORIFICAREA ISTORIEI LOCALE PRIN MONUMENTE ISTORICE ÎN MUNICIPIUL AIUD

Prof. Buta Iuliana, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

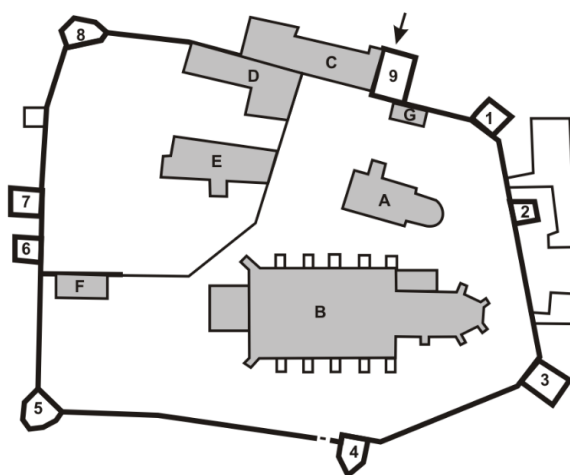
Istoria locală este un vechi vas de înțelepciune și identitate, care țese povestea unei comunități și îi ghidează viitorul. În inima pitorească a Transilvaniei, Municipiul Aiud strălucește ca un far al trecutului, găzduind monumente istorice care își poartă cu mândrie gloria și semnificația de-a lungul veacurilor. În această analiză amplă, ne vom apleca asupra a două dintre aceste monumente - Cetatea Aiudului și Biserica Reformată - urmărind să dezvăluim amănunțit rolul lor în context istoric, influența asupra comunității, starea lor prezentă și modalitățile în care pot fi promovate și valorificate pentru a stimula cunoașterea și aprecierea istoriei locale.

Cetatea Aiudului: Bijuteria Arhitecturală în Peisajul Transilvaniei:

Cetatea Aiudului se înalță în mod impunător pe o creastă stâncoasă, fiind un simbol al trecutului glorios al orașului. Înființată în secolul al XIII-lea, într-o perioadă marcată de turbulențe și amenințări constante, cetatea și-a asumat inițial rolul vital de fortăreață defensivă, servind ca ultimă linie de apărare împotriva invaziilor și conflictelor regionale. De-a lungul veacurilor, cetatea a fost martor la numeroase evenimente definitorii, de la lupte și asedii la momente de prosperitate și pace relativă. În timpul regimului comunist, cetatea a fost transformată într-o temută închisoare politică, înscriindu-și numele în paginile întunecate ale istoriei recente.

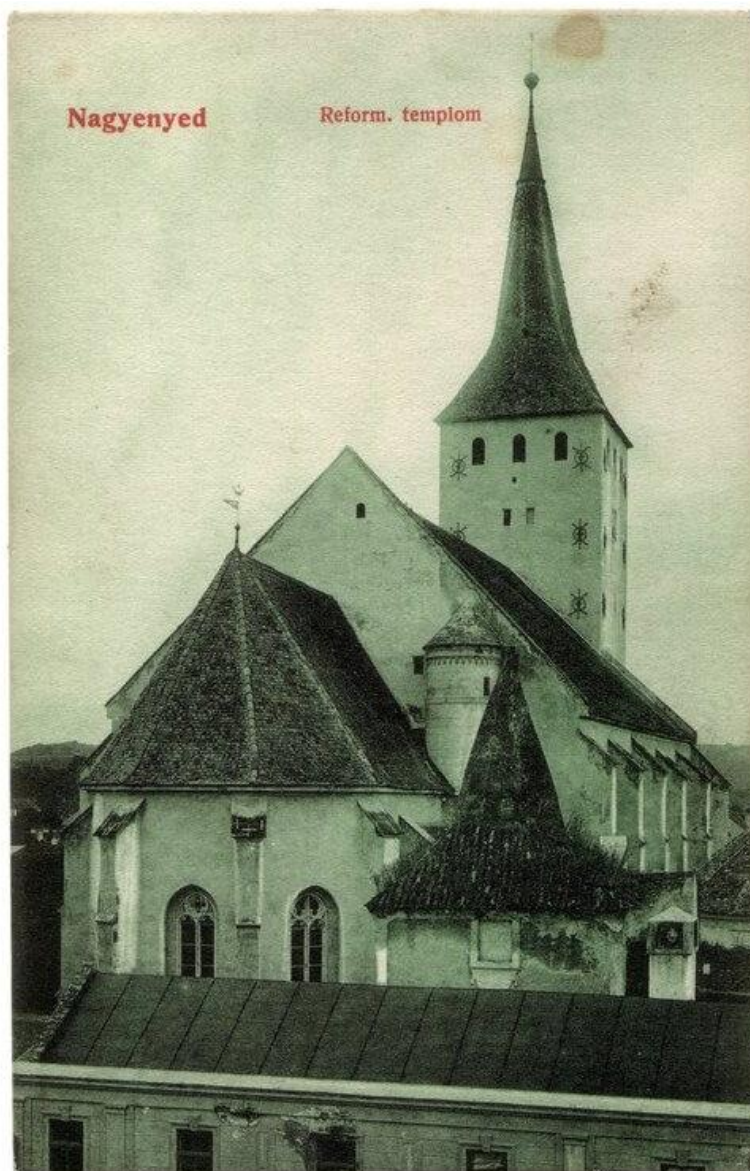
Starea actuală a Cetății Aiudului este una bună. Zidurile sale masive și turnurile mărețe au suferit numeroase degradări în urma trecerii timpului, dar în ultimii ani s-a intervenit prin numeroase operațiuni de restaurare. Prin restaurare și conservare atentă, cetatea ar putea deveni un magnet turistic de prim rang în regiune, atrăgând vizitatori din toate colțurile lumii și contribuind la revitalizarea economică și culturală a comunității locale. Promovarea și valorificarea cetății ar necesita eforturi concertate ale autorităților locale, ONG-urilor și sectorului privat, pentru a mobiliza resursele necesare și pentru a garanta succesul acestui proiect ambițios.

**Aiud Citadel
Cetatea Aiudului**

Biserica Reformată: Martor al Evoluției Spirituale și Culturale în Aiud:

Biserica Reformată din Aiud, o bijuterie arhitecturală în stil gotic, este un pilon al credinței și al culturii în comunitatea locală. Construită în secolul al XVI-lea, biserica nu a fost doar un loc de închinare, ci și un centru al vieții sociale și culturale în Aiud. De-a lungul veacurilor, a fost mărturie a schimbărilor majore în comunitate și a rămas un simbol al stabilității și continuității într-o lume în continuă transformare.

Starea actuală a Bisericii Reformate este relativ bună, datorită eforturilor constante de conservare și restaurare. Cu toate acestea, întreținerea continuă și modernizarea sunt necesare pentru a păstra viu patrimoniul său cultural și spiritual. Pentru a promova biserica ca o destinație turistică de prim rang în Aiud, ar trebui dezvoltate programe culturale și educative, să se organizeze evenimente religioase și artistice, și să se stabilească parteneriate cu alte instituții culturale și turistice din regiune. Prin aceste eforturi, Biserica Reformată ar putea deveni un centru vibrant al vieții culturale și spirituale în Aiud, atrăgând vizitatori și pelerini din întreaga lume.

Concluzie:

Cunoașterea și promovarea istoriei locale prin monumente istorice precum Cetatea Aiudului și Biserica Reformată din Aiud sunt esențiale pentru păstrarea și promovarea identității și moștenirii culturale a comunității. Prin conservarea și restaurarea acestor monumente și prin implementarea unor strategii eficiente de promovare turistică, municipiul Aiud poate atrage atenția și aprecierea atât a localnicilor, cât și a vizitatorilor din întreaga lume. Este esențial ca autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și comunitatea să colaboreze strâns în acest efort comun de valorificare și protejare a patrimoniului istoric și cultural al orașului Aiud. Numai prin această cooperare și implicare activă putem asigura că trecutul nostru va fi cunoscut, apreciat și transmis în mod corespunzător către generațiile viitoare.

Bibliografie:

1. Aiud, un oraș cu tradiție și istorie, Primăria Aiud, <https://www.aiud.ro/index.php/aiud/diverse/308>
2. "Cetatea Aiudului - Monument istoric", Institutul Național al Patrimoniului, www.monumenteistorice.ro.
3. "Biserica Reformată din Aiud", Biserici.org, www.biserici.org.

4. Pop, Ion Aurel. "Cetatea Aiudului: o istorie milenară", Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2008.
5. Știrbu, Vasile. "Biserica Reformată din Aiud: arhitectură și spiritualitate", Editura Renașterea, București, 2015.
6. Poze-<https://www.aiudulmeu.ro/>

FOLOSIREA INTELIGENȚEI ARTIFICIALE LA CLASELE PRIMARE

Prof. învă. primar Mărginean Sorina, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

În contextul unei lumi tot mai digitalizate, educația nu poate rămâne în urmă. Inteligența artificială (IA) a început să fie integrată în școli, inclusiv în clasele primare, și promite să transforme modul în care copiii învață și interacționează cu informația. Folosirea IA în această etapă primară a educației poate aduce beneficii semnificative, dar implică și responsabilitate din partea profesorilor și părinților. Potrivit unui sondaj recent, aproximativ 70% dintre elevii români cred că IA va avea un rol important în parcursul lor profesional — ceea ce sugerează o deschidere spre utilizarea acestor tehnologii chiar de la vârste fragede, cu condiția ca școala să le ofere acces și sprijin.

Un prim avantaj al IA este **personalizarea procesului de învățare**. Fiecare copil are un ritm propriu și moduri diferite de a înțelege conceptele. Aplicații educaționale bazate pe IA, precum **DreamBox Learning**, sau **Khan Academy Kids**, pe care le-am folosit în special pentru exersarea matematicii în clasa pregătitoare și clasa I, pot urmări progresul fiecărui elev și pot adapta exercițiile în funcție de nivelul său. De exemplu, dacă un copil întâmpină dificultăți la matematică, programul îi poate oferi exerciții suplimentare și explicații pas cu pas. În același timp, elevii care înțeleg rapid materialul pot primi provocări suplimentare, astfel încât să nu se plictisească și să își dezvolte abilitățile la un nivel mai avansat.

IA poate fi de asemenea un **instrument de sprijin pentru profesori**. Corectarea temelor sau evaluarea testelor poate fi automatizată, reducând sarcina administrativă și oferind timp pentru activități creative și implicare directă cu elevii. De exemplu, platforme ca **Quizlet** folosesc IA pentru a genera teste și pentru a monitoriza progresul elevilor în timp real. Acest lucru permite profesorilor să identifice rapid zonele în care copiii au nevoie de sprijin și să ajusteze lecțiile în consecință.

Un alt exemplu este folosirea **asistenților virtuali educaționali**, precum roboții educaționali sau aplicațiile de tip chatbot, care pot răspunde la întrebările elevilor într-un mod interactiv. Un astfel de instrument poate ajuta copiii să învețe limbi străine sau să exerseze abilități de programare, chiar și atunci când profesorul nu este disponibil imediat. Jocurile și simulările educaționale, bazate pe IA, fac lecțiile mai atractive și stimulează gândirea critică și creativitatea. De exemplu, jocurile care folosesc IA pentru a genera provocări matematice sau experimente virtuale de știință pot face învățarea mai distractivă și mai memorabilă.

Cu toate acestea, utilizarea IA la clasele primare **nu este lipsită de provocări**. Dependența excesivă de tehnologie poate reduce capacitatea copiilor de a rezolva probleme independent sau de a comunica față în față. De asemenea, colectarea datelor despre elevi ridică probleme de confidențialitate și securitate. Este esențial ca profesorii și părinții să se asigure că aplicațiile folosite respectă standardele de protecție a datelor și că echilibrul între tehnologie și interacțiunea umană este menținut.

În plus, utilizarea IA este dificilă pentru profesori din cauza lipsei de formare în acest domeniu relativ nou. Recent, autoritățile și organizațiile din România au început să pună în practică

ideea de a introduce IA în mediul școlar. În martie 2025, Ministerul Educației și Cercetării a anunțat lansarea unui proiect-pilot de utilizare a IA în școli, în parteneriat cu Microsoft România - inițiativă care își propune să optimizeze activitatea cadrelor didactice și procesul de învățare. Organizația ICDL România a subliniat necesitatea unui ghid de folosire a IA în învățământ - nu doar ca instrument, ci ca parte a educației digitale și a formării cadrelor didactice. Doar cu profesori pregătiți, IA poate deveni un instrument util, nu doar o „jucărie”. Înainte ca IA să fie exploatată pe scară largă în școli, este nevoie de politici coerente și de pregătirea celor care predau.

Până acum, pentru crearea unor momente de lecție, am folosit platformele IA de generare de imagine, film și muzică: oreate.ai; pixlr; revid.ai; suno.ai; easymusic.ai etc. De exemplu, cu Suno AI am generat muzică pornind de la un text scris de mine. Considerând că definițiile sunt, pentru unii elevi, greu de înțeles și de reținut, am transcris definiția în versuri, am încărcat-o pe suno.ai și platforma mi-a generat câteva variante de melodii. Apoi, am realizat o prezentare PPT în care am inserat melodia generată de IA, text și imagini relevante cu conținutul pe care am vrut ca elevii mei să-l înțeleagă și să-l rețină. Deși formatul PPT se poate converti ușor în format video, dezavantajul este că sunetul nu va fi preluat perfect, așa cum a fost generat de AI. Un alt dezavantaj major îl reprezintă costurile de folosire a acestor instrumente, fiecare din aceste platforme solicitând un abonament plătit.

Integrarea inteligenței artificiale în clasele primare poate transforma educația într-un proces mai adaptat, mai interactiv și mai eficient. Personalizarea învățării, sprijinul pentru profesori și experiențele educaționale interactive sunt doar câteva dintre beneficiile evidente. Totuși, succesul acestei integrări depinde de folosirea responsabilă a tehnologiei, cu accent pe protecția datelor și menținerea rolului central al profesorului în educația copiilor. IA nu trebuie să înlocuiască omul în clasă, ci să fie un aliat care ajută fiecare copil să învețe mai bine și să se dezvolte armonios.

Bibliografie:

1. Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). *Intelligence Unleashed: An Argument for AI in Education*.
2. Khan Academy Kids. <https://learn.khanacademy.org/khan-academy-kids>
3. DreamBox Learning.. Retrieved from <https://www.dreambox.com>
4. UNESCO. (2021). *Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities for Sustainable Development*.
5. Strategia națională privind inteligența artificială – document oficial România (2024, Ministerul pentru Cercetare, Inovare și Digitalizare) Document de politici care include și componente legate de educație
6. Substantivul: <https://youtu.be/XHdWMpMkxZE>

ADAPTAREA LECȚIEI ELEVILOR CU DEFICIENȚE DE VEDERE

Prof. inv. primar Pârvulescu Angela-Elena, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Clasa a III-a

Materia : Limba și literatura română, Editura Litera

Titlu: **Invitație la spectacolul toamnei**

Autor: George Topîrceanu

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20III->

[a/Limba%20si%20literatura%20romana/Uy5DLiBQQVJBTEVMQSA0/#book/19](https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20III-a/Limba%20si%20literatura%20romana/Uy5DLiBQQVJBTEVMQSA0/#book/19)

Textul poeziei:

Invitație la spectacolul toamnei

de George Topîrceanu

Fiți gata pentru marea aventură:
Se schimbă iarăși decorul pe planetă.
Din cer coboară ceața în natură
Și ploaia cade liniștit, discretă.

Se-aud suspine lungi de vânt în noapte,
Și frunza-și lasă galbena veșmântă.
Prin pomi, pe dealuri, toate-s mai aproape
De-un vis ce-ncepe parcă să se frângă.

E toamna – domnișoară melancolică,
Cu glasul ei ușor de vioară,
Ce ne invită, gravă, simbolică,
La spectacolul culorilor de-afară.

Descriere imagine:

Imagine: Un parc toamna. Frunze galbene, roșii și arămii acoperă aleile. Copacii au crengile parțial goale, iar cerul este gri. Lumina este difuză, specifică unei zile mohorâte de toamnă. Atmosfera e liniștită și melancolică.

Fișier audio:

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20III-a/Limba%20si%20literatura%20romana/Uy5DLiBQQVJBTEVMQSA0/#book/19>

Vocabular explicativ:

Melancolică – tristă, visătoare.

Veșmântă – haină, învelitoare.

Simbolică – care are un sens ascuns sau transmite o idee mai profundă.

Întrebări de înțelegere:

Ce elemente din natură arată că a venit toamna?

Cum este descrisă toamna în ultima strofă?

Ce simțăminte transmite poezia?

Invitație la spectacolul toamnei

de George Topîrceanu

Fiți gata pentru marea aventură:
Se schimbă iarăși decorul pe planetă.
Din cer coboară ceața în natură
Și ploaia cade liniștit, discretă.

Se-aud suspine lungi de vânt în noapte,
Și frunza-și lasă galbena veșmântă.
Prin pomi, pe dealuri, toate-s mai aproape
De-un vis ce-ncepe parcă să se frângă.

E toamna – domnișoară melancolică,
Cu glasul ei ușor de vioară,
Ce ne invită, gravă, simbolică,
La spectacolul culorilor de-afară.

<https://access.sensus.dk/sb4/sb4amrsp/rba12-28-09-2025-7527.mp3>
HARTĂ MENTALĂ –
„Invitație la spectacolul toamnei”
Autor: George Topîrceanu

1. 🎧 Titlul

„Invitație” → ton prietenos, direct, adresare către cititor

„Spectacolul toamnei” → metaforă: natura este ca o piesă de teatru

Toamna = personaj principal, regizor și actor

2. 🍂 Tema poeziei

Tablou de toamnă, văzut ca o reprezentare artistică

Relația dintre om și natură

Arta naturii → culori, sunete, mișcare

Viața ca spectacol

3. 🎨 Imagini artistice

Vizuale: frunzele ruginii, norii, luminile toamnei

Auditive: vântul, foșnetul frunzelor

Kinestezice: mișcarea norilor, dansul frunzelor

4. 🎨 Figuri de stil

Personificări: toamna are gesturi umane, „regizor”, „actor”

Metafore: natura = scenă de teatru

Epitete: „frunze galbene”, „vânt domol”

Repetiții: pentru efect ritmic și insistență artistică

5. 🧑 Eul liric

Atitudine: admirativă, entuziastă

Chemare către cititor: „vino să vezi spectacolul”

Participă emoțional la ceea ce descrie

6. 🏠 Structură

Poezie lirică, cu elemente de pastel (descrierea unui anotimp)

Strofe regulate, rimă și ritm plăcut

Ton vesel, ludic, ironic pe alocuri (stil specific Topîrceanu)

7. 💬 Mesajul poeziei

Natura este un artist desăvârșit.

Toamna nu este doar un anotimp al sfârșitului, ci un spectacol al culorii și frumuseții.

Poetul ne invită să ne oprim din cotidian și să admirăm arta vie a naturii.

8. 🍁 Toamna – personaj artistic

Este regizorul, actorul și scenograful acestui „spectacol”

Își pregătește cu grijă decorul: frunze, cer, vânt

PREVENIREA ȘI COMBATEREA ABANDONULUI ȘCOLAR LA NIVEL GIMNAZIAL

Profesor Ștef Alina-Angelica, Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia

Introducere

Abandonul școlar reprezintă una dintre cele mai serioase probleme ale sistemului educațional contemporan, afectând nu doar parcursul individual al elevilor, ci și dezvoltarea socială și economică a comunității. Fenomenul are cauze multiple – economice, sociale, familiale, psihologice și educaționale – iar efectele sale se resimt pe termen lung, conducând la inegalități, excluziune socială și limitarea oportunităților de viață. În acest context, prevenirea și combaterea abandonului școlar devin obiective majore ale politicilor educaționale și ale activității fiecărui cadru didactic.

Cauzele abandonului școlar la nivel gimnazial

La nivel gimnazial, riscul de abandon crește semnificativ, deoarece elevii traversează o perioadă de transformări complexe, specifice adolescenței. Printre cauzele principale se regăsesc:

- Dificultăți economice, care determină familiile să acorde prioritate muncii în detrimentul educației;
- Mediul familial instabil, lipsa sprijinului emoțional și a supravegherii parentale;
- Rezultatele școlare slabe și acumularea lacunelor în învățare, care duc la demotivare;
- Probleme de adaptare școlară, conflicte între elevi sau între elevi și profesori;
- Influența negativă a grupului de prieteni, care pot minimaliza importanța educației;
- Lipsa atractivității actului educațional, în special în școlile care nu reușesc să valorifice interesele, talentele și nevoile elevilor.

Rolul cadrului didactic în prevenirea abandonului școlar

Cadrul didactic are un rol esențial în prevenirea și combaterea abandonului școlar, fiind persoana care interacționează direct și constant cu elevii. Prin competența sa profesională, empatia și implicarea activă, profesorul poate deveni un factor determinant în menținerea elevilor în sistemul de învățământ.

1. Identificarea timpurie a semnelor de risc

Profesorul trebuie să observe din timp indiciile care pot anunța riscul de abandon: absenteismul frecvent, scăderea performanțelor școlare, dezinteresul față de învățare, modificările de comportament sau problemele de relaționare. Comunicarea constantă cu dirigintele, consilierul școlar și familia este esențială pentru intervenții rapide și eficiente.

2. Crearea unui climat educațional pozitiv

Un mediu școlar bazat pe respect, încredere și sprijin reciproc poate contribui decisiv la menținerea motivației elevilor. Profesorul are responsabilitatea de a stimula participarea activă la lecții, de a încuraja exprimarea liberă a opiniilor și de a aprecia efortul individual al fiecărui elev, nu doar performanța academică.

3. Adaptarea strategiilor de predare și evaluare

Cadrele didactice pot preveni descurajarea elevilor prin utilizarea unor metode moderne, interactive și diferențiate, care țin cont de particularitățile fiecărui elev. Evaluarea formativă, feedbackul constructiv și utilizarea tehnologiei educaționale pot face procesul de învățare mai atractiv și accesibil.

4. Colaborarea cu familia și comunitatea

Comunicarea constantă între profesor și părinți este esențială pentru a asigura o intervenție coerentă. Profesorii pot organiza întâlniri periodice, consiliere educațională și activități extracurriculare care să implice părinții, contribuind astfel la consolidarea legăturii elevului cu școala. De asemenea, colaborarea cu autoritățile locale și ONG-urile care susțin educația poate aduce resurse suplimentare pentru elevii aflați în dificultate.

5. Sprijinul emoțional și formarea motivației pentru învățare

În multe situații, elevii aflați în risc de abandon nu au nevoie doar de ajutor academic, ci și de susținere emoțională. Profesorul, prin atitudine empatică și deschisă, poate deveni un model și un sprijin moral pentru elev, ajutându-l să își recapete încrederea în propriile capacități și să redescopere plăcerea de a învăța.

Măsuri și programe educaționale

Pentru a reduce abandonul școlar, școlile trebuie să implementeze programe integrate de prevenție, precum:

- Programe de mentorat și consiliere psihopedagogică;
- Activități extracurriculare menite să dezvolte sentimentul de apartenență la grupul școlar;
- Sprijin material (rechizite, hrană, burse sociale) pentru elevii din medii defavorizate;
- Parteneriate între școală, familie și comunitate;
- Formarea continuă a cadrelor didactice pentru gestionarea situațiilor de risc și diversitate.

Concluzii

Prevenirea și combaterea abandonului școlar reprezintă o responsabilitate comună, însă rolul cadrului didactic este unul central. Prin profesionalism, implicare și empatie, profesorul poate influența pozitiv parcursul educațional al elevilor, contribuind la reducerea riscului de abandon și la formarea unor tineri responsabili și motivați. Școala trebuie să fie percepută nu doar ca un loc al învățării, ci și ca un spațiu al siguranței, al sprijinului și al dezvoltării personale.

ELEVII LICEULUI TEOLOGIC GRECO-CATOLIC „SFÂNTUL VASILE CEL MARE” BLAJ ÎN MOBILITATE ERASMUS+

Prof. Suciu Andrea Maria, Prof. dr. Dumbrăvescu Nicolae

Începutul lunii noiembrie a marcat, pentru Liceul Teologic Greco-Catolic „Sfântul Vasile cel Mare” Blaj, un moment istoric în peisajul educațional local, instituția devenind prima unitate de învățământ din municipiul Blaj care implementează, la nivel liceal, un proiect Erasmus+ VET de mobilitate, dedicat formării profesionale a elevilor și dezvoltării lor într-un mediu european. Astfel, un grup de 14 elevi din clasele a XI-a și a XII-a, însoțiți de doamna director Andrea Maria Suciu și de domnul profesor Nicolae Dumbrăvescu, au participat timp de 14 zile la un program de formare în Granada, Spania. Participarea la mobilitatea desfășurată în Granada, Spania, a reprezentat nu doar o oportunitate academică, ci și o deschidere reală spre interculturalitate, responsabilitate, voluntariat și descoperire.

Proiectul Erasmus+ VET Mobility Nr. 2025-1-RO01-KA122-VET-000335691 a debutat într-o atmosferă solemnă și entuziastă, prin lansarea oficială desfășurată în Granada, la data de 10 noiembrie 2025. Elevii au cunoscut misiunea partenerilor, structura activităților de formare, dar și responsabilitățile pe care urma să le îndeplinească în cadrul stagiilor practice, bucurându-se de întâlnirea directă cu reprezentanții instituțiilor locale și cu organizațiile gazdă.

Activitățile practice au constituit nucleul acestei mobilități, elevii fiind integrați în două organizații cu rol social major:

Fundación Madre Coraje – un spațiu dedicat reciclării, sprijinului umanitar și responsabilității civice;

LUQUELARA S.L. (UED Los Tulipanes) – centru specializat în îngrijirea și asistarea persoanelor cu nevoi speciale.

Implicarea elevilor în activități de voluntariat, organizare, sprijin social și observare profesională a creat o punte de înțelegere între formarea școlară și realitățile pieței muncii europene. Ei au experimentat direct modele de lucru occidentale, au dobândit autonomie, abilități practice, dar și o înțelegere profundă a responsabilității sociale, lucrând într-un mediu multicultural care i-a format atât profesional, cât și uman.

Experiența Erasmus+ a fost completată de un amplu program cultural, menit să ofere elevilor contact nemijlocit cu valorile patrimoniale ale Andaluziei. Printre obiectivele explorate se numără:

- Catedrala din Granada și cartierul Albaicín
- Mirador San Nicolás, cu priveliște asupra Alhambrei
- Science Park & Biodomo, spațiu interactiv de descoperire științifică
- Ruta „Carmen de los Mártires”, un colț emblematic al orașului
- Cordoba, Sevilla, Mezquita-Catedral și Plaza de España

Elevii au avut parte de o adevărată inițiere culturală, înțelegând specificul arab-andaluz, moștenirea creștină, influențele regale, dar și identitatea vibrantă a orașului Granada – un spațiu unde istoria, arta și educația se împletesc armonios.

Un alt aspect definitoriu al mobilității a fost componenta spirituală. Vizitele coordonate de preotul român greco-catolic din Granada Sorin Catrinescu au oferit elevilor contact cu patrimoniul religios iberic: La Cartuja; Capilla Real; Astfel, elevii au descoperit nu doar arhitectura barocă și istoria Regilor Catolici, ci și modul în care românii din diaspora își păstrează identitatea spirituală și culturală.

Ultima zi a mobilității a marcat momentul oficial al încheierii proiectului și obținerea certificatelor Erasmus+, ca dovadă a progresului profesional și a implicării elevilor pe tot parcursul celor două săptămâni. Astfel certificatul Erasmus+ reprezintă un document cu valoare reală, concretă și internațională, care confirmă profesionalismul, deschide uși în educație și carieră, susține identitatea europeană activă a tinerilor.

Au fost exprimate emoții, dorințe de revenire, recunoștință și mândrie – sentimente care confirmă reușita unei experiențe formative ce va rămâne reper în evoluția lor educațională.

Fiind primul proiect Erasmus+ VET implementat la nivel liceal în municipiului Blaj, mobilitatea din Granada nu reprezintă doar un succes instituțional, ci un model pentru întreaga comunitate școlară. Deschiderea spre Europa, formarea în mediu multicultural, valorizarea voluntariatului și contactul direct cu profesioniștii din domeniile sociale consolidează prestigiul liceului și confirmă rolul său de pionier în modernizarea educației locale.

Această experiență este începutul unui drum european în care performanța, responsabilitatea și identitatea culturală se împletesc pentru a forma tineri pregătiți, adaptați și deschiși dialogului internațional. Astfel Erasmus+ nu a fost doar un proiect – ci o lecție de viață, cultură, profesionalism și umanitate.

SERBAREA, ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ DESFĂȘURATĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. educație timpurie Roșca Lucia, Grădinița cu P.P. Nr.13 Alba Iulia

Serbările reprezintă un izvor de satisfacții, bucurii, creând buna dispoziție a copiilor. Serbările pot lua forme variate: Ziua mamei, Ziua Copilului, Sfârșit de an școlar, Carnavalul Toamnei, Crăciunul, etc.

La pregătirea și realizarea serbărilor, copiii participă cu însuflețire și dăruire, din dorința de a oferi spectatorilor momente de ținută estetică, distracție, satisfacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Serbarea contribuie la modelarea și completarea procesului educativ, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Potențialul larg al activităților este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, oferind posibilitatea de a te conduce spre acțiuni frumoase și valoroase.

Serbarea, constituie o componentă valoroasă și eficientă în cadrul căreia se construiesc și se dezvoltă relații de încredere între copii și adulți, dar și consolidarea relațiilor dintre copii, aducând în prim plan capacitățile și aptitudinile acestora, dar și asumarea responsabilității, respectului și empatiei față de ceilalți. Prin intermediul acestor tipuri de activități copilul experimentează și exprimă o varietate de emoții dezvoltându-și astfel autocontrolul și capacitatea de a-și regla trăirile emoționale.

Bibliografie:

Ionescu M. Chiș, „Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire”. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001,
Lespezeanu M. „Tradiționalism și modern în învățământul preșcolar”, Editura S.C. Omfal, București, 2007

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

*Prof. inv. preșcolar Sîmedru Delia Dorina, Colegiul Național „David Prodan” Cugir/
(AR) Grădinița Kunterbunt*

DATA: 11.12.2025

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Colegiul Național „David Prodan” Cugir/

(AR) Grădinița Kunterbunt

EDUCATOARE: SIMEDRU DELIA-DORINA

NIVELUL / GRUPA: II, Grupa Mare „Voiniceii”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?”

TEMA PROIECTULUI: „Așa a fost și va mai fi”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Dăruind vei dobândi”

TEMA ZILEI: „Daruri în prag de sărbătoare”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată: ADP, ALA1, ADE: AM - DLC, A.I. (DȘ+DOS), ALA2

TIPUL ACTIVITĂȚII: Formare și consolidare de priceperi și deprinderi

FORMA DE ORGANIZARE: Frontal, pe grupuri, individual

DURATA: 1 zi

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- A.1. Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare;
- B.1. Interacțiuni cu copiii și cu adulții de vârste apropiate;
- C.2. Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);
- C.3. Activare și manifestare a potențialului creativ;
- D.3. Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute;
- E.2. Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului;

COMPORTAMENTE:

- A.1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;
- A.1.3. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;
- B.1.2. Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice;
- C.2.1. Realizează sarcinile de lucru cu consecvență;
- C.3.1. Manifestă creativitate în activități diverse;
- D.3.2. Discriminează/diferențiază fonetic cuvinte;
- E.2.1. Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația.

SISTEM DE EVALUARE: continuă prin observarea comportamentului, aprecieri stimulative, analiza produselor activității și analiza răspunsurilor copiilor, metoda Explozia stelară, metoda Turul Galeriei, metoda Trierea aserțiunilor;

BIBLIOGRAFIE:

- ***Curriculum pentru educația timpurie, București, M.E.N., 2019;
- Antonovici. Ș., *Matematica în grădiniță, Ghid pentru educatoare*, București, Editura D.P.H., 2016;
- Antonovici. Ș., *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar*, București, Editura Humanitas, 2006;
- Tătaru. I., Glava. A., Chiș. O., *Piramida cunoașterii*, Editura Diamant, Pitești, 2014;
- Radu Maria și alții, *Cartea educatoarei*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1963;
- <https://nonjustice.wordpress.com/tag/citat-despre-daruire> (oct. 2025);
- <https://moscraciuneonline.ro/super-concursul-lui-mos-craciun/> (oct.2025).

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE

I. ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

Întâlnirea de dimineață: „Ce înseamnă să dăruiești?”

• **Salutul:** „Bună dimineața, voiniceilor!”

• **Prezența:** „Cine este astăzi prezent/absent la grădiniță?”

• **Calendarul naturii:** „În ce anotimp ne aflăm, ce lună este, ce zi este astăzi, cum este vremea afară, cum am venit astăzi îmbrăcați la grădiniță și de ce?”

• **Gimnastica de înviorare:** „Suntem veseli, bucuroși facem gimnastică voioși!”

• **Împărtășirea cu ceilalți:** „Cum te simți astăzi, ce stare ai?”

• **Noutatea zilei:** Figurinele din sala de grupă - oameni de zăpadă, Moș Crăciun

Rutina: „Vreau să fiu bun!” (deprinderea de a manifesta bunătate și toleranță)

Tranziții: „Unde s-a ascuns omul de zăpadă?” (joc de atenție), „Toți acum ne pregătim cu mult drag ca să muncim, la măsuțe ne așezăm și începem să lucrăm!”

II. ACTIVITĂȚI LA ALEGEREA COPIILOR

CENTRUL 1: Bibliotecă – „Decorăm cadourile de Crăciun” (exercițiu grafic)

CENTRUL 2: Joc de rol – „De-a cofetarii” (modelaj -decorare de produse)

CENTRUL 3: Construcții – „Cadouri colorate” (lego Iconic)

CENTRUL 4: Artă – „Globuri pentru Crăciun” (cusătură pe suport -globuri)

III. ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE

1. **Activitate monodisciplinară:** DLC (Activitate de educarea limbajului) – „Povestea brăduțului din Laponia”- povestirea educatoarei

2. **Activitate integrată:** DȘ+DOS (Activitate matematică + Abilități practice)- „Brăduțelul fericit” - joc didactic

IV. ACTIVITĂȚI LA ALEGEREA COPIILOR

Tipul jocului: „Brăduțelul călător”- joc de mișcare

„Aruncă nuca în traistă/cutie!”- joc de îndemânare

SCENARIUL ZILEI

- ❖ **Ziua începe cu Întâlnirea de dimineață** prin adresarea întrebării: „Ce înseamnă să dăruiești?”
- ❖ **Salutul** pornește de la educatoare și este continuat de toți copiii grupei.
- ❖ **Calendarul naturii** se completează împreună cu copiii prin adresarea unor întrebări ajutătoare: *Care sunt cele patru anotimpuri?, În ce anotimp ne aflăm acum?, În ce lună a anului suntem?, Care sunt zilele săptămânii?, Ce zi este astăzi?* Stabilim ziua în care suntem și analizăm vremea din ziua respectivă, după care purtăm o discuție despre cum se simt astăzi, de exemplu: fericiți, bucuroși, entuziasmați etc.
- ❖ **Prezența copiilor** se realizează la panoul de prezență cu ajutorul fotografiilor, indicându-se numărul de fete, respectiv băieți, precum și copiii absenți.
- ❖ **Împărtășirea cu ceilalți** se desfășoară cu ajutorul jocului *Steluța magică*, astfel încât atunci când primește steluța fiecare copil trebuie să spună ce poveste îndrăgește cel mai mult.
- ❖ **Noutatea zilei** o reprezintă prietenii sosiți în sala de grupă ce vor fi prezenți pe durata întregii zile. Mai întâi vor construi cadouri colorate, vor fi cofetari și decorează dulciuri sau biscuiți, scriu semne grafice pe cadouri (fișe) și realizează cusături pe suport, după care o să asculte o poveste, se vor juca cu numere, iar la final se vor distra cu jocuri distractive.
- ❖ **În prima parte a zilei** se pregătește spațiul și materialele necesare pentru buna desfășurare a activităților liber alese - ALA 1 pe cele 4 centre de interes, respectiv patru grupuri de copii. După tranziția „Unde s-a ascuns renul, omul de zăpadă?” prezintă copiilor centrele de interes

Biblioteca, Joc de rol, Construcții, Artă. Fiecare centru va fi realizat pe rând cu copiii. La centrul *Biblioteca* copiii vor scrie semne grafice pe cadouri de Crăciun, la centrul *Joc de rol* copiii vor modela și decora biscuiți și bomboane, la centrul *Construcții* ei vor construi cadouri din piese de lego, iar la centrul *Artă*, copiii vor realiza cusături.

- ❖ **Momentul de mișcare** se va realiza cu ajutorul vizionării de pe youtube a linkului <https://www.youtube.com/watch?v=jFZOnLCEIm8>.
- ❖ **Prin tranziția „Noi acum ne răsucim, cu mult spor ca să muncim!”** se face trecerea la prima activitate ADE - DLC- activitatea monodisciplinară - povestea educatoarei.
- ❖ **Prin tranziția „1,2, 1,2, haideți toți în pas vioi!”** se face trecerea la a doua activitate ADE - activitate integrată - DȘ+DOS, ce se va desfășura printr-un joc didactic despre numere și numerație în concentrul 1-5.
- ❖ **Tranziția „Acum hai să ne mișcăm și frumos să ne aliniem!”** face trecerea la ultima etapă a zilei ALA 2, unde copiii se vor bucura de jocurile distractive pregătite, iar mai apoi vor viziona un filmuleț pe Youtube „Poveste de iarnă cu Moș Crăciun!”
<https://www.youtube.com/watch?v=RhcmFdaOAMg>

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE

CATEGORIA DE ACTIVITATE: Jocuri și activități liber-alese I

MIJLOC DE REALIZARE: Activități pe centre de interes

DENUMIRE CENTRU 1: Biblioteca „Decorăm cadouri de Crăciun”

Scop: dezvoltarea deprinderilor grafomotorii fine și a capacității de a utiliza semne grafice în scop decorativ pentru realizarea unor produse estetice cu tematică de Crăciun;

Obiective operaționale:

- O₁: să traseze corect și controlat cel puțin patru tipuri diferite de semne grafice, fără întreruperi majore ale liniei;
- O₂: să reproducă un model de decor, folosind semne grafice repetitive;
- O₃: să demonstreze controlul instrumentului de scris, fără a depăși marginile spațiului desemnat pentru desen.

Material didactic: coli cu desene cadouri, carioca

Forma de realizare: activitate practică individuală cu exercițiu grafic și elemente de creație artistică

Metode și procedee: conversația, instructajul verbal, explicația, exercițiul

Forme de organizare a activității: frontal, în grupuri mici, individual

Strategii, metode și instrumente de evaluare: evaluare orală, încurajare verbală, observarea modului de lucru, analiza comportamentului copiilor, a produselor activității, a deprinderilor formate/consolidate, Turul Galeriei

DENUMIRE CENTRU 2: Joc de rol „De-a cofetarii”

Scop: dezvoltarea spiritului de cooperare, a imaginației și a deprinderilor de muncă independentă prin jocul de rol, având ca sarcină modelarea și decorarea bomboanelor / biscuiților de Crăciun

Obiective operaționale:

- O₁: să utilizeze corect ustensilele de modelaj pentru a decora;
- O₂: să colaboreze cu colegii pentru organizarea „Cofetăriei de Crăciun”;
- O₃: să realizeze decorarea creativă a cel puțin trei produse de cofetărie.

Material didactic: planșete, plastilină, seturi modelaj dulciuri de Crăciun, elemente pentru decor

Forma de realizare: joc de rol tematic cu elemente de activitate practică-decorare de produse modelate

Metode și procedee: conversația, instructajul verbal, explicația, exercițiul

Forme de organizare a activității: frontal, în grupuri mici, individual

Strategii, metode și instrumente de evaluare: evaluare orală, încurajare verbală, observarea modului de lucru, analiza comportamentului copiilor, a produselor activității, a deprinderilor formate/consolidate, Turul Galeriei

DENUMIRE CENTRU 3: Construcții „Cadouri colorate”

Scop: dezvoltarea creativității, a spiritului de cooperare și a îndemnării în realizarea construcțiilor tematice de Crăciun, folosind piese Lego

Obiective operaționale:

- O₁: să construiască independent un model de cadou de Crăciun, folosind minimum patru tipuri diferite de piese, respectând stabilitatea și forma modelului;
- O₂: să reproducă structura unui cadou menținând simetria și proporțiile între elemente în cel puțin 80% din construcție;
- O₃: să colaboreze cu colegii pentru a realiza o colecție de cadouri Lego, respectând regulile grupului.

Material didactic: Lego Iconic

Forma de realizare: activitate practică de construcție liberă și creativă

Metode și procedee: conversația, instructajul verbal, explicația, exercițiul

Forme de organizare a activității: frontal, în grupuri mici, individual

Strategii, metode și instrumente de evaluare: evaluare orală, încurajare verbală, observarea modului de lucru, analiza comportamentului copiilor, a produselor activității, a deprinderilor formate/consolidate, Turul Galeriei

DENUMIRE CENTRU 4: Artă „Globuri pentru bradul de Crăciun”

Scop: dezvoltarea îndemnării, a atenției și a simțului estetic prin realizarea de ornamente de Crăciun, utilizând tehnica cusutului decorativ pe suport;

Obiective operaționale:

- O₁: să înșire corect ața prin orificiile piesei, respectând direcția de lucru;
- O₂: să combine culorile și firele de ață, respectând tema cromatică - roșu, verde...;
- O₃: să verbalizeze etapele lucrării folosind propoziții simple și clare.

Material didactic: piese ornamentale -globuri

Forma de realizare: activitate practică individuală cu elemente de creație artistică

Metode și procedee: conversația, instructajul verbal, explicația, exercițiul

Forme de organizare a activității: frontal, în grupuri mici, individual

Strategii, metode și instrumente de evaluare: evaluare orală, încurajare verbală, observarea modului de lucru, analiza comportamentului copiilor, a produselor activității, a deprinderilor formate/consolidate, Turul Galeriei

ADE: ACTIVITATE MONODISCIPLINARĂ

DOMENIUL ACTIVITĂȚII: DLC - Activitate de educarea limbajului

TEMA ACTIVITĂȚII: „Povestea brăduțului din Laponia”

TIPUL ACTIVITĂȚII: transmite și însușire de noi cunoștințe

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Dezvoltarea capacității de receptare a unui mesaj oral (povestea), de înțelegere a semnificației mesajului transmis, precum și stimularea exprimării orale corecte, nuanțate și coerente pe baza conținutului audiat;

FORMA DE REALIZARE: povestirea educatoarei

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O₁: să numească cu ajutorul figurinelor prezentate cel puțin trei personaje din povestea audiată;

O₂: să ordoneze secvențele din poveste în ordine cronologică, cel puțin 5 din 6 secvențe;

O₃: să răspundă corect la întrebările referitoare la conținut (cine, ce, unde, când, de ce), cel puțin 2 din 3 întrebări;

O₄: să compare două personaje din povestea prezentată pe baza acțiunilor lor fără sprijin;

O5: să exprime emoții și opinii personale cu referire la poveste (mi-ar plăcea să dăruiesc și eu...)

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, povestirea, explicația, problematizarea, exercițiul, metoda „Explozia stelară”

Mijloace de învățământ: cutie-surpriză decorată, obiecte de Crăciun (brad, globuri, stea, clopoței, bomboane, oameni de zăpadă), textul „Povestea brăduțului din Laponia”, panou polistiren, figurine, tabla flipchart, planșe cu imagini din poveste, elemente componente pentru metoda Explozia stelară, fișe de activitate, creioane colorate

Forma de organizare: frontal, în grupuri mici, individual

STRATEGII, METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE: aprecieri stimulative, analiza răspunsurilor copiilor, analiza produselor activității copiilor, metoda „Explozia stelară”

SCENARIUL DIDACTIC

Momentele activității	Conținut instructiv - educativ	Strategia didactică		
		Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forma de organizare
1.Moment organizatoric	Pentru asigurarea bunei organizări și desfășurări a activității educaționale, aerisesc sala de grupă, aranjez scăunelele și măsuțele corespunzător activității ce se va desfășura, pregătesc materialul didactic necesar, organizez colectivul de copii (în semicerc), stabilesc liniștea și climatul propice pentru începerea activității.	conversația		
2.Captarea atenției	Se realizează cu ajutorul unei cutii-surpriză decorată care are în interiorul ei elementele poveștii, precum și panoul de polistiren - zăpada, spațiul în care se vor aranja pe rând personajele din poveste în ordinea succesiunii evenimentelor.	conversația	cutia decorată, elementele din poveste, panou polistiren	frontal
3.Reactualizarea cunoștințelor	Se poartă o scurtă discuție cu copiii despre iarnă, despre obiceiurile și tradițiile de Sărbători, despre ce înseamnă să primești, dar și să dăruiești.	conversația explicația		frontal
4. Anunțarea temei și a obiectivelor	Anunț tema „Povestea brăduțului din Laponia” precum și obiectivele pe înțelesul lor: astăzi ascultă o poveste nouă, vor face cunoștință cu personajele poveștii și apoi vor povesti și ei ce s-a întâmplat răspunzând la întrebări. Respectând ordinea desfășurării acțiunii vor aranja imaginile poveștii și vor realiza o fișă de activitate.	conversația explicația		frontal
5. Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării	Spun povestea clar și expresiv (vezi Anexa 1) folosind imagini-figurine care vor apărea pe rând din cutia-surpriză și pe care le așez în panoul de polistiren în ordinea derulării evenimentelor. Apoi la finalul poveștii brăduțul gata împodobit va fi așezat pe un alt panou alăturat în casa unor copii cărora le-a fost dăruit de cei care l-au ornat pentru a le aduce bucurie în prag de sărbătoare. Las timp copiilor să-și însușească cele auzite, apoi adresez întrebări legate de poveste, după care câțiva copii vor așeza și descrie la tabla flipchart imagini din poveste (5-6 imagini).	conversația explicația	cutia surpriză, figurine, obiecte de crăciun, panoul, imagini din poveste	frontal individual

6. Asigurarea retenției și transferului de cunoștințe	Pentru asigurarea retenției și a transferului de cunoștințe, folosesc metoda Explozia stelară: în grupuri mici copiii observă imaginea centrală din steluța mare - brăduțul, iar apoi răspund la întrebările interrogative specifice. <i>CINE?</i> -Cine sunt personajele principale? -Cine a împodobit brăduțul? -Cine l-a dăruit unor copii? <i>UNDE?</i> -Unde se petrece acțiunea? -Unde au plecat prietenii? -Unde au dus brăduțul împodobit? <i>CÂND?</i> -Când se petrece acțiunea? -Când au plecat prietenii în pădure? -Când au hotărât să-l dăruiască? <i>DE CE?</i> -De ce era brăduțul supărat? - De ce l-au dăruit unor copii? - De ce era acum vesel brăduțul? <i>CE?</i> -Ce au făcut prietenii într-o zi de iarnă? -Ce au găsit în pădure? -Ce au făcut cu brăduțul?	conversația problematizarea metoda Explozia stelară	elemente specifice metodei Explozia stelară- Steluțe cu imagini și set de întrebări	frontal, în grupuri mici individual
7. Obținerea performanței	Copiii primesc o fișă de activitate independentă în limita timpului (vezi Anexa 2). La cerința 1 copiii încercuiesc doar personajele din poveste, iar la cerința 2 desenează o imagine sau o scenă din poveste.	conversația explicația exercițiul	fișe de activitate creioane colorate	individual
8. Evaluarea și încheierea activității	Apreciez implicarea, exprimarea corectă și atitudinea de dăruire a copiilor, precum și modul în care s-a desfășurat activitatea și ofer aprecieri simbolice - stikere de Crăciun. Apoi vom cânta un cântec vesel „Brăduțuleț!” „Brăduțuleț, brăduț draguț, Ninge peste tine, Haide, haide-n casa mea Unde-i cald și bine! Pom de Anul Nou te fac, O ce bucurie, Cu steluțe-am să te-mbrac Și beteală o mie!”	aprecieri verbale	stikere cântec	

ADE: ACTIVITATE INTEGRATĂ

DOMENIILE INTEGRATE: DȘ+DOS (Activitate matematică + Abilități practice)**TEMA ACTIVITĂȚII:** „Brăduțuleț fericit”**TIPUL ACTIVITĂȚII:** recapitulare și sistematizare

SCOPUL ACTIVITĂȚII: consolidarea cunoștințelor matematice privind însușirea numerației în concentrul 1-5 prin activități ludice integrate, care dezvoltă spiritul de cooperare și atitudine pozitivă față de Sărbătorile de iarnă;

FORMA DE REALIZARE: joc didactic

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O₁: să recunoască cifrele în limitele 1-5 în cel puțin 4 din 5 situații;

O₂: să asocieze corect cifra corespunzătoare numărului de elemente dintr-o mulțime, în minimum 2 din 3 cerințe;

O₃: să stabilească vecinii cifrelor, fără sprijin în cel puțin 2 din 3 sarcini;

O₄: să numere crescător și descrescător în limitele 1-5, fără sprijin;

O₅: să lipească în brad decorurile conform indicațiilor primite, în cel puțin 1 din 2 aplicații;

O₆: să răspundă cu adevărat sau fals la întrebările adresate, în cel puțin 4 din 5 situații;

O₇: să rezolve corect cerințele de pe fișa de activitate, în cel puțin 4 din 5 situații/cerințe.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: observația, conversația, explicația, jocul didactic, exercițiul, problematizarea, demonstrația, munca independentă, metoda Trierea aserțiunilor

Mijloace de învățământ: elementul surpriză - un ren marionetă, cutia de cadouri, un brăduț pictat, tabla flipchart, steluță, coșuleț, imagini (stelute, oameni de zăpadă, globuri, clopoței, bomboane), fișe de activitate (vezi Anexa 3), creioane, coșulețe cu material mărunt individual, jetoane roșii și verzi ;

Forma de organizare: frontal, individual

STRATEGII, METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE: aprecieri stimulative, analiza răspunsurilor copiilor, analiza produselor activității copiilor, metoda Trierea aserțiunilor

Sarcina didactică: recunosc cifrele, numără și raportează corect numărul la cantitate, stabilesc corespondența între numere și obiecte, descoperă ce cifră sau obiect lipsește, lipesc cifrele și obiectele la locul corespunzător fiecăruia, scriu cifrele sau trasează tot atâtea linii câte obiecte sunt

Regulile jocului: pe rând copiii recunosc cifrele, aranjează imaginile cu obiecte corespunzătoare cifrelor recunoscute, copiii închid/deschid ochii numai la semnalul educatoarei

Elemente de joc: surpriza, aplauzele

SCENARIU DIDACTIC

Momentele activității	Conținut instructiv - educativ	Strategia didactică		
		Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forma de organizare
1.Moment organizatoric	Pentru asigurarea bunei organizări și desfășurări a activității educaționale aerisesc sala de grupă, aranjez scăunelele și măsuțele corespunzător, pregătesc materialul didactic necesar, organizez colectivul de copii (în semicerc), stabilesc liniștea și climatul propice pentru începerea activității.	conversația		
2.Captarea atenției	Se realizează prin sosirea unui ren-marionetă cu o cutie cu surprize pe care a adus-o dintr-un ținut îndepărtat (Laponia) și observarea obiectelor aduse-un brăduț pictat, coșulețe cu cifre și imagini, jetoane roșii/verzi, fișe de activitate.	conversația observația	ren marionetă cutia cu surprize brăduț, jetoane	frontal
3.Reactualizarea cunoștințelor	Adresez copiilor câteva întrebări despre cifrele studiate: ❖ Ce cifre cunoaștem? (R.a. Cunoaștem cifrele 1,2,3,4,5.) ❖ Până la cât am învățat să numărăm? (R.a. Am învățat să numărăm până la 5.)	conversația	cifrele de la 1 la 5	frontal

	❖ Cine știe să numere în ordine crescătoare/descrescătoare? (R.a. În ordine crescătoare/descrescătoare numărăm așa: 1, 2, 3, 4, 5; 5, 4, 3, 2, 1.) ❖ Care sunt vecinii cifrei 2? (R.a. Vecinii cifrei 2 sunt cifrele 1 și 3, etc...)			
4. Anunțarea temei și a obiectivelor	Anunț tema activității „Brăduțelul fericit” și obiectivele pe înțelesul copiilor. Copiii recunosc cifrele în limitele 1-5, numără crescător, descrescător în centrul 1-5, asociază corect cifra cu imaginea corespunzătoare, lipindu-le pe brăduțel, răspund cu adevărat sau fals la întrebări, realizează fișa de activitate.	conversația , explicația		frontal
5. Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării Jocul didactic	Prezintă sarcina didactică și regulile jocului. Explicarea jocului Pe parcursul jocului copiii vor fi aleși cu ajutorul steluței prin expresia ritmată „Steluța se gândește și pe...îl poartă!” Răspunde doar copilul ales de steluță, iar dacă acesta întâmpină dificultăți va fi ajutat de către alt coleg. Pentru fiecare răspuns corect copiii sunt aplaudați. Varianta 1: „Împodobim bradul!” Într-un coș se află imagini și cifre. Copilul ales de baghetă, extrage o cifră și apoi îi asociază tot atâtea imagini cât reprezintă cifra și lipește decorurile pe brad (de exemplu cifra 1 - o steluță, cifra 2 - doi oameni de zăpadă, cifra 3 - trei bomboane, cifra 4 - patru clopoței, cifra 5 - cinci globuri). Se va desfășura jocul de probă. Desfășurarea jocului Jocul se va executa de către 6-7 copii. Răspunsurile corecte sunt aplaudate. Copiii sunt permanent corecți dacă e cazul. Varianta a II-a: „Găsește cifra potrivită!” Pe tabla flipchart se află brăduțelul împodobit. La chemarea baghetei, copilul numit numără un decor din brad (globuri, clopoței, bomboane, oameni de zăpadă și steluța) îi asociază cifra corespunzătoare, apoi o lipește în Legendă. Se va desfășura jocul de probă. Desfășurarea jocului. Jocul se va executa până când sunt așezate în Legendă toate cifrele corespunzătoare. Varianta a-III-a: „Adevărat sau fals” Fiecare copil va primi câte un jeton cu o parte roșie și una verde. Adresez întrebări referitoare la enunțurile anterioare, iar copiii vor răspunde cu adevărat ridicând jetonul verde sau fals ridicând jetonul roșu, de exemplu: ● În brad avem o steluță! (adevărat - copiii indică	conversația , explicația, exercițiul, demonstrația jocul didactic observația explicația problematică -zarea conversația explicația, metoda Trierea asertiunilor	steluță cutia cu daruri brăduțel tabla flipchart coșuleț imagini cifre jetoane roșii și verzi	frontal frontal frontal

	jetonul verde.) ● În brad avem 4 oameni de zăpadă! (fals -copiii indică jetonul roșu, etc...) Numesc un copil pentru a preciza alegerea făcută și pentru a mă asigura că noțiunile însușite sunt corecte. Se va desfășura jocul de probă. Desfășurarea jocului. Spun cât mai multe enunțuri, astfel încât să fie solicitați cât mai mulți copii.			
6.Asigurarea transferului de cunoștințe	Complicarea jocului La semnalul meu, copiii închid ochii, eu ascund câte un decor/cifră, copiii observă și numesc ce lipsește. Răspunsurile corecte sunt aplaudate.	problematici - zarea		frontal
7.Obținerea performanței	Activitate individuală Copiii vor avea de rezolvat o fișă de activitate. La cerința 1 trebuie să lipească în spațiul dat tot atâtea elemente cât le indică cifra, iar la cerința 2 să scrie cifra corespunzătoare numărului de elemente sau să deseneze tot atâtea linii câte imagini sunt - vezi (Anexa 3).	conversația explicația munca independentă	fișe de activitate, coșulețe material mărunt individual creioane	individual
8. Evaluarea și încheierea activității	Observ activitatea desfășurată de copii și fac aprecieri pozitive verbale, felicitându-i pentru efortul muncii lor. Prin adresarea unei provocări referitoare la activitate, copiii vor fi solicitați să dăruiască și brăduțul de la activitatea integrată unor copii care se vor bucura de frumusețea lui, deoarece ne aflăm în prag de sărbătoare. Apoi fac tranziția spre cealaltă activitate.	conversația		frontal

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE

TEMA ACTIVITĂȚII

- ❖ Jocul nr.1 „Brăduțelul călător”- (joc de mișcare);
- ❖ Jocul nr.2 „Aruncă nuca în traistă/cutie”- (joc de îndemânare)

TIPUL ACTIVITĂȚII: activități recreative, de relaxare

FORMA DE REALIZARE: joc distractiv

LOCUL DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII: sala de grupă

SCOPUL ACTIVITĂȚII: dezvoltarea fizică armonioasă a copiilor prin crearea unei stări de bună dispoziție și relaxare, observarea vitezei de reacție și îndemânare, a capacității de a coopera prin intermediul jocurilor distractive;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O₁: să asculte instrucțiunile primite;
- O₂: să execute corect mișcările specifice jocurilor;
- O₃: să respecte regulile jocurilor pe baza indicațiilor primite;
- O₄: să manifeste interes față de activitatea propusă.

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul

Mijloace de învățământ: un balon brăduțel

Forma de organizare: în grup, pe echipe

SCENARIUL DIDACTIC

Jocul nr.1 „Brăduțelul călător” (joc de mișcare)

SARCINA JOCULUI: copiii trebuie să formeze un cerc și să arunce în aer balonul brăduț;

REGULILE JOCULUI

- ❖ Jocul va începe la cuvântul „START”;
- ❖ Jucătorii trebuie să își păstreze atenția pe întreaga durată a jocului;

ELEMENTE DE JOC: melodie de iarnă, balon brăduț

1. Moment organizatoric

- ❖ Pregătirea materialului didactic;
- ❖ Stabilirea climatului educativ necesar desfășurării jocului;

2. Captarea atenției

Las timp copiilor să asculte melodia ”Bradul de Crăciun” de pe youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=I07fdSxy4mI>

3. Desfășurarea activității

Explic modul în care urmează să se desfășoare jocul. Copiii formează un cerc mare, apoi unul va veni în mijlocul cercului și va avea în mână un balon brăduț. La semnalul „Start” copilul aruncă balonul brăduț în sus chemând pe nume un coleg care să vină să prindă balonul brăduț în așa fel încât aceasta să rămână mereu în aer. Copilul care scapă balonul brăduț pe jos este eliminat din joc. Jocul continuă până când toți copiii vor fi jucat jocul, cel puțin o singură dată.

Jocul nr.2 „Aruncă nuca în traistă/cutie” (joc de îndemânare)

SARCINA JOCULUI: copiii împărțiți în două echipe trebuie să arunce nuca în cutie la semnalul dat;

REGULILE JOCULUI

- ❖ Jucătorii sunt împărțiți în două echipe;
- ❖ Jocul începe la semnalul „START” dat de educatoare;
- ❖ Jucătorii trebuie să își păstreze atenția pe întreaga durată a jocului.

ELEMENTE DE JOC: traistă/cutii, nuci

1. Moment organizatoric

- ❖ Pregătirea materialului didactic
- ❖ Stabilirea climatului adecvat jocului

2. Captarea atenției

Se realizează prin prezentarea elementelor de joc.

3. Desfășurarea activității

Explic copiilor cum urmează să se desfășoare jocul. Se formează două echipe a câte două șiruri de copii. La semnalul „Start” copiii din ambele echipe aruncă nuca în traistă/cutie în același timp, iar apoi se duc în spatele șirurilor, pentru ca astfel toți copiii să participe la joc. Demonstrez copiilor cum trebuie să se desfășoare jocul. Câștigă echipa care a reușit să arunce nuca în traistă la toate încercările. Desigur felicit ambele echipe și pe toți copiii participanți la joc. Dacă timpul permite copiii vor viziona un filmuleț pe youtube: „Legenda bradului”

<https://www.youtube.com/watch?v=8DDcsEI24cA>

La final fac aprecieri asupra modului în care s-au comportat pe durata întregii zile și a desfășurării tuturor activităților.

ANEXA 1

POVESTEA BRĂDUȚULUI DIN LAPONIA

Poveste creată

Într-o țară îndepărtată, într-un ținut fermecat, Laponia, trăiau niște prieteni care erau foarte fericiți. Prietenii erau niște îngerași, oameni de zăpadă, oameni de turtă dulce și reni care locuiau în apropiere de casa lui Moș Crăciun.

Zilnic ei aveau diverse activități, deoarece se făceau pregătirile pentru sărbătorile de iarnă și era vremea pregătirii cadourilor de Crăciun. Cu toții munceau cu mult spor și erau mereu veseli și bucuroși. Într-una din zile pe când împachetau cadouri pentru copii, vântul a început să sufle cu putere și să suiere pe la colțurile caselor. Când au privit înspre geam au observat cu uimire că fulgi mari de zăpadă dansau în văzduh.

- Ce fericire, exclamă un om de turtă dulce!

- Haideți să ieșim afară să ne bucurăm de sosirea iernii! spuse un ren.

Cu toții au ieșit afară și au început să danseze la fel ca fulgii care pluteau și se așezau covor pe întinderea pământului. Însă un ren avu o idee și a spus:

- Să mergem să căutăm un brad frumos în pădurea de brazi!

- Haidem, au fost prietenii de acord!

Au luat săniuța și au pornit înspre pădure. După ce au cercetat bine locul au văzut un brăduț ce le-a plăcut mult și au hotărât să îl ducă cu ei acasă. În zilele care au urmat și-au văzut liniștiți de lucru, dar deodată au observat că brăduțelul lor ofta și era foarte trist.

- Ce-o fi cu el? s-au întrebat .

- Eu zic că e trist, pentru că frații lui au rămas în pădure, spuse unul dintre prieteni.

- Oare cum putem să-l înveselim?

- Păi, aș zice să îi ornăm crengile și să-l decorăm de sărbătoare!

Bucuroși s-au pus cu toții pe treabă, gândind că astfel brăduțelul se va simți mai bine. Un prieten a adus o stelută, altul doi oameni de zăpadă, trei bomboane, patru clopoței, cinci globuri și multă beteală, până când au văzut că era acum cel mai frumos brăduțel. Începându-și din nou activitatea lor pentru sărbători, au observat că brăduțul era pe zi ce trece din nou trist.

Ca să-l înveselească și să-l facă să se simtă mai bine, pentru că ei erau destul de ocupați cu pregătirile de sărbători, unul vorbi cu glas tare:

- Mi-a venit o idee, spuse un prieten. Să îl ducem în mijlocul unor copii care sunt nevoiași și care sigur se vor bucura de frumusețea lui !

Zis și făcut! Au căutat în lung și-n lat și au ajuns la casa unor copilași.

De îndată ce l-au văzut copiii l-au îndrăgit pe loc și l-au înconjurat cu multă iubire și căldură.

Acum brăduțelul lumina mai frumos ca niciodată și era foarte recunoscător că a putut să aducă atâta bucurie pe chipul unor copii. Ei se adunau în jurul său și cântau cântece de veselie ce răsunau până departe în zilele minunate și friguroase de iarnă.

Și așa a rămas brăduțelul fericit în casa lor!

FORMAREA DE SENTIMENTE ȘI ATITUDINI MORALE PRIN LECȚIILE ȘI ACTIVITĂȚILE LA CICLUL PRIMAR FORMAREA COMPORTAMENTULUI MORAL-CIVIC

Profesor învățământ primar Precup Maria, Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Tiur- Blaj

Dintre toate aspectele formării personalității, cel privitor la atitudinea morală și civică ocupă un loc central, dacă nu chiar prioritar. De ce? Pentru că pe această atitudine se greșează întreg comportamentul individului. În al doilea rând, pentru că această atitudine sau acest tip de comportament este un indicator al concordanței sale cu normele morale și juridice ale comunității în care trăiește persoana respectivă și la care se raportează, în general, statutul său social și chiar cel profesional.

Nu mai puțin important este faptul că din punct de vedere valoric, normele morale și prescripțiile juridice trebuie să subordoneze toate celelalte valori (profesionale, fizice, estetice, ecologice, etc.). Aceste valori sunt inoculate tinerilor încă din copilărie, pe ele construindu-se întreg eșafodajul personalității. De reținut este faptul că încă din copilărie sunt implementate în conduita individului anumite norme care sunt expresia sintetică a unor cunoștințe, sentimente, convingeri și voință morală. Ceea ce educația formală și informală urmează să desăvârșească, să sistematizeze și să unifice sub forma caracterului moral constituie o conștientizare și consolidare a moralității și civismului ca dimensiuni ale unei personalități autentice și integrale.

Familiarizarea de timpuriu a copilului cu sensul unor noțiuni ca: bine-rău, permis-nepermis, minciună-sinceritate, drept-nedrept, cinstit-necinstit, reprezintă piatra de temelie a unei conduite morale și civice reale, la care accede tânărul în dezvoltarea sa.

Împletirea, fuziunea, conlucrarea, concordanța normelor morale cu cele juridice dau o notă de complementaritate celor două aspecte ale conduitei și atitudinii noastre.

Întrucât această unitate se manifestă în relațiile noastre cu ceilalți, cu comunitatea în care trăim, cu mediul și cu noi înșine, este important ca atitudinea tinerilor să fie dirijată, controlată și consolidată pe linia cerințelor comunității respective.

Între componentele educației, cea moral-civică ocupă un loc deosebit datorită rolului pe care-l joacă în afirmarea și integrarea în societate, pe de o parte și datorită complexității și specificului ei, pe de altă parte. Comportamentul moral-civic se bazează pe atâtea elemente (cunoștințe, sentimente, convingeri, deprinderi și obișnuințe, o voință puternică) încât urmărirea și formarea tuturor acestora pretinde nu numai un program bine articulat, ci și un sistem coerent de metode și procedee prin care să putem preveni apariția unor eventuale obstacole și să asigurăm realizarea, la un nivel ridicat, a tuturor obiectivelor urmărite.

Educația moralității, a trecerii de la general la particular, de la abstract la concret, presupune asigurarea în prealabil a câtorva repere pe care să se poată construi caracterul moral. O anumită înțelegere, o minimă informație, o reală motivație, plus un climat favorabil funcționării unei moralități normale sunt condiții obligatorii ale oricărui început.

Asocierea comportamentului moral cu cel civic nu este nici întâmplătoare, nici forțată, ci dimpotrivă. Cele două comportamente ale relațiilor sociale se sprijină și se condiționează reciproc. Nu poți fi moral fără să respecti legislațiile, tradițiile și valorile unei societăți și nici nu te poți comporta corect din punct de vedere civic dacă nu te conformezi principalelor reguli și valori morale, care guvernează viața comunității respective.

Civismul, ca și moralitatea, prezintă importanță nu numai pentru individ, ci și pentru comunitatea, poporul, națiunea despre care este vorba și se înscrie între condițiile care asigură funcționarea bună a comunității. Ca și în cazul moralității, nici în acela al educării unei atitudini civice corecte, active, și înaintate numai instrucția civică (informația despre stat, instituții, partide politice etc.) nu este suficientă și de aceea nu trebuie confundată cu formarea unei atitudini civice constante și funcționale.

Accentul pus pe elementul final al educației morale, pe actul moral care-l apropie pe individ de idealul social și moral îl va ajuta pe fiecare tânăr să-și mobilizeze forțele afirmării și ale autoformării în direcția fericită a finalizării cerințelor morale. Sublinierea locului și a ponderii pe care o deține, în ansamblul relațiilor sociale, conduita moral-civică, expresie a celui mai înalt ideal și a concordanței acestuia cu interesele personale și exigențele statului va constitui, desigur, un stimulent în aspirația și adeziunea tinerilor la un asemenea ideal.

Îmbinarea, acum, a educației morale cu cea civică are și unele particularități specifice. Normele morale și juridice, care garantează o conviețuire socială agreabilă și civilizată stau la temelia relațiilor sociale și a exigenței oricărei comunități umane. Aceasta justifică începerea formării unui comportament moral-civic de la vârsta copilăriei și implicarea totală a familiei în realizarea unui asemenea obiectiv important.

Contactul cu normele morale și cu legislația țării trebuie să-l ajute pe tânăr nu numai să le cunoască și să vibreze afectiv la descoperirea lor, ci și să-l determine să opteze și să ia decizii ferme de a le transforma pe cele mai multe, dacă nu pe toate, în calități ale caracterului său moral, în principalele însușiri ale comportamentului și personalității sale.

Educației morale îi revine misiunea să ridice valoarea omului, a umanismului și civismului și să facă din fiecare om o valoare supremă. Aceasta înseamnă accentuarea obligațiilor morale și civice, întărirea calităților care definesc profilul moral al unei persoane, ca: demnitate, solidaritate, responsabilitate, încredere, toleranță, respect reciproc, apărarea binelui, a dreptății, a cinstei, etc. Educația trebuie să-i ajute fiecărui tânăr să-și dezvolte conștiința morală, să și-o pună de acord cu faptele, cu exigențele colectivității și cu conștiințele altora.

Educația morală trebuie să se desfășoare în acord cu evoluția morală a individului și cu creșterea exigențelor comunității căreia îi aparține, într-o concordanță deplină.

Procesul formării comportamentului moral-civic nu este simplu, uniliniar, neted, determinat numai de explicarea, înțelegerea și asimilarea noțiunilor și normelor morale.

Pe parcursul acestui proces apar obstacole, stagnări, contradicții, generalizări pripite, nedumerire etc. care se cer prevenite sau învinse. Intervenția oportună și competentă a educatorului este necesară pe parcursul întregii școlarități a unui tânăr. Conștiința morală se dezvoltă unitar, dar inegal sub influența condițiilor existenței sociale. În procesul dezvoltării morale și civice are loc o restructurare continuă a experienței personale sub influența conștientizării acestuia și invers, caracterul conștient se adâncește pe baza unor numeroase fapte sprijinite pe valorile etice ale societății.

Educatorul va trebui să fie un permanent exemplu, să aibă o atitudine ireproșabilă din punct de vedere moral și civic în toate împrejurările. Uneori valoarea și eficiența unei metode este consolidată sau slăbită tocmai de această atitudine personală a educatorului.

Școala, la rândul ei, nu-și va neglija funcția integratoare a influențelor diverșilor factori, asumându-și răspunderea pentru rezultatele obținute și în acest domeniu. Generațiile de tineri absolvenți, cu un profil moral cetățenesc elevat, constituie un titlu de mândrie pentru orice școală și pentru întreg învățământul țării noastre.

Familia are, de asemenea, un rol foarte important în formarea morală a copilului, fiind cea care îi oferă acestuia exemplul cel mai apropiat, care îi formează anumite convingeri și care are datoria morală să colaboreze în permanență cu dirigințele și conducerea școlii pentru ca procesul formării caracterului copiilor să fie unul cât mai simplu și mai corect.

Bibliografie

1. ADLER, Alfred. (1995). Psihologia școlarului greu educabil. București: Editura Iri.
2. ALBU, Gabriel. (2003). În căutarea educației autentice. București: Editura Iri.
3. ALLPORT, Gordon W. (1981). Structura și dezvoltarea personalității. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. BADEA, Elena. (1997). Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului. București: Editura Tehnică.

5. BARNĂ, Andrei. (1995). Autoeducația. București: Editura Didactică și Pedagogică.
6. BĂBAN, Adriana. (coord). (2001). Consiliere educațională - ghid pentru orele de Dirigenție. Cluj-Napoca: Editura Psinet / Ardealul.

EVALUAREA ÎN GRĂDINIȚĂ PRIN SERBAREA DE CRĂCIUN

Prof. ed. timpurie Dușa Adriana-Elena, Colegiul Național „Avram Iancu” Câmpeni

La grădiniță este foarte importantă evaluarea deoarece indică în ce măsură copiii și-au însușit cunoștințele transmise și în ce măsură și-au format abilitățile. Acest motiv ea trebuie să fie concludentă, personalizată și riguroasă. După rezultatele evaluării cadrul didactic poate să decidă ce obiective trebuie atinse în continuare cu preșcolarii în cadrul activităților instructiv-educative pentru a se înregistra progresul.

Evaluarea se împarte în evaluare inițială, formativă și finală după momentul desfășurării ei. Ea poate avea mai multe forme: joc didactic, jocuri libere, teste, serbare.

Serbarea ne oferă informații despre expresivitatea vorbirii, corectitudinea structurilor gramaticale, capacitatea de memorare a poeziilor, modul de recitare a poeziilor, modul de intonare a cântecelelor, exprimarea prin mișcări ritmate date de cântecele sau euritmie, capacitatea de coordonare a mișcărilor cu ritmul muzicii, capacitatea de a executa pași de dans, horă.

Cea mai îndrăgită serbare pentru preșcolari este pe departe serbarea de Crăciun când copiii care recită primesc daruri de la Moș Crăciun și au ocazia unică de a-l întâlni și discuta cu el. Prin această serbade se vor transmite copiilor datinile și obiceiurile tradiționale românești de Crăciun: colindatul, uratul sorcova, plugușorul, alte scenete de iarnă precum Capra, obiceiul împodobirii bradului și oferirii de cadouri în Ajun de Crăciun, urările tradiționale de sărbători.

Pentru a participa la serbare copiii trebuie să îmbrace anumite costume care dacă vor fi confecționate din materiale reciclabile îi vor învăța pe copii despre reciclare.

Cu toate surprizele ei serbarea e un prilej de bucurie, emoție și bună dispoziție atât pentru copii cât și pentru părinți. Ea include momente de recitare, intonare de cântecele, dans sau jocuri muzicale menite să transforme evaluarea finală și serbarea într-un adevărat spectacol.

Prin serbare se evidențiază întreaga activitate didactică desfășurată de educatoare pe parcursul unui interval de învățare sau an școlar.

METODE ȘI TEHNICI DE PREDARE A ISTORIEI CENTRATE PE IMPLICAREA ELEVILOR ÎN CERCETAREA SURSELOR ISTORICE

Prof. Gaidei Cristina Elena, Liceul „Dr. Lazăr Chirilă” Baia de Arieș

Introducere

Predarea istoriei în școala contemporană depășește transmiterea de informații și date cronologice, având ca scop formarea competențelor de gândire istorică. Elevul este chemat să înțeleagă modul în care se construiește cunoașterea istorică, să analizeze critic sursele și să formuleze interpretări argumentate. În acest context, utilizarea metodelor și tehnicilor centrate pe cercetarea surselor istorice contribuie semnificativ la creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea spiritului critic.

Prezentul referat își propune să evidențieze importanța implicării active a elevilor în investigarea surselor istorice și să ofere exemple de metode și tehnici didactice aplicabile la clasă, în acord cu cerințele programei școlare.

Rolul surselor istorice în formarea competențelor elevilor

Utilizarea surselor istorice în predare, învățare și evaluare la disciplina istorie este o necesitate. Prin intermediul sursei istorice, elevul „pătrunde în laboratorul științific al istoriei”, intră în contact cu realitatea istorică, dobândește deprinderi de lucru specifice istorice. Lecturarea sursei istorice îi permite elevului să achiziționeze cunoștințe care sunt extrem de valoroase, căci sunt rezultatul propriului efort intelectual.

Sursele istorice reprezintă baza cercetării istorice și pot fi clasificate în surse scrise, vizuale, orale și materiale. Utilizarea lor în procesul didactic permite elevilor să intre în contact direct cu „urmele trecutului”, transformând lecția de istorie într-un demers de investigare. Prin analiza surselor istorice, elevii își dezvoltă: capacitatea de a observa și selecta informații relevante; abilitatea de a contextualiza faptele istorice; gândirea critică și comparativă; competențele de argumentare și comunicare; autonomia în învățare. Astfel, sursele nu mai sunt simple ilustrații ale conținutului, ci devin instrumente esențiale de construire a cunoașterii istorice.

Principii ale predării centrate pe cercetarea surselor

Predarea istoriei prin cercetarea surselor se bazează pe câteva principii fundamentale:

1. **Învățarea activă** – elevul este participant direct la procesul de descoperire a informațiilor, nu receptor pasiv.
2. **Învățarea prin problematizare** – lecția pornește de la întrebări istorice deschise, care stimulează curiozitatea și investigația.
3. **Contextualizarea istorică** – analiza surselor se realizează în raport cu epoca și realitățile sociale, politice și culturale.
4. **Colaborarea** – munca în echipă favorizează schimbul de idei și confruntarea interpretărilor.
5. **Evaluarea formativă** – accentul cade pe procesul de învățare și pe progresul elevului.

Metode și tehnici de predare centrate pe cercetarea surselor istorice

Analiza ghidată a sursei istorice

Această tehnică presupune utilizarea unei fișe de lucru care ghidează elevul în analiza sursei. Întrebările vizează autorul, perioada, scopul sursei, informațiile oferite și limitele acesteia. Metoda este eficientă atât la gimnaziu, cât și la liceu, contribuind la formarea unui mod riguros de lucru cu documentele istorice.

Învățarea prin investigație

Învățarea prin investigație pornește de la o problemă sau o întrebare istorică, la care elevii încearcă să răspundă prin analizarea mai multor surse. Profesorul are rol de facilitator, orientând demersul de cercetare și sprijinind formularea concluziilor. Această metodă dezvoltă autonomia și capacitatea de argumentare.

Studiul de caz

Studiul de caz presupune analiza aprofundată a unui eveniment sau fenomen istoric, folosind surse variate. Elevii identifică relații cauză–efect, compară perspective diferite și formulează interpretări proprii. Metoda este potrivită pentru lecțiile de sinteză sau pentru aprofundarea unor teme complexe.

Proiectul de cercetare istorică

Proiectul reprezintă o metodă complexă prin care elevii realizează un „dosar de cercetare” pe o temă dată, utilizând surse istorice diverse. Activitatea poate include documente de arhivă, fotografii, interviuri de istorie orală sau articole de presă. Produsul final poate fi un portofoliu, o prezentare sau o expoziție tematică.

Dezbaterea pe baza surselor

Dezbaterea presupune confruntarea interpretărilor diferite ale acelorași surse sau evenimente. Elevii sunt încurajați să-și susțină punctul de vedere prin argumente bazate pe dovezi istorice, dezvoltându-și astfel competențele de comunicare și gândire critică.

Evaluarea activităților de cercetare

Evaluarea în cadrul acestor demersuri trebuie să țină cont atât de produsul final, cât și de procesul de învățare. Sunt recomandate: evaluarea formativă prin observație și feedback continuu; autoevaluarea și evaluarea între colegi; utilizarea rubricilor de evaluare pentru analiza surselor și argumentare.

Portofoliul elevului reprezintă o modalitate eficientă de evaluare sumativă, reflectând progresul și competențele dobândite.

Concluzii

Implicarea elevilor în cercetarea surselor istorice contribuie la transformarea lecției de istorie într-un demers activ, atractiv și formativ. Metodele și tehnicile centrate pe investigație dezvoltă competențe esențiale pentru formarea cetățeanului activ și responsabil, capabil să analizeze critic informația și să înțeleagă complexitatea trecutului. Aplicarea consecventă a acestor metode în activitatea didactică favorizează învățarea durabilă și apropierea elevilor de disciplina istorie, ca domeniu al reflecției și cercetării.

Aplicații practice – exemplu de lecție centrată pe cercetarea surselor istorice**DESIGNUL ACTIVITĂȚII**

Titlu activitate: Regimuri politice totalitare. Tehnici de persuasiune

Concepte cheie din domeniul educației media: tehnici de persuasiune

Concepte cheie din domeniul disciplinei (dacă este cazul): ideologie politică, practici politice, cultul personalității, manipulare, violență și teroare

Relevant pentru: limbajul persuasiunii

Clasa a XI-a

Obiective operaționale:

La sfârșitul activității, fiecare elev va fi capabil să identifice tehnicile de persuasiune în discursuri diverse, explicându-le prin raportare la textul suport.

Competențe specifice de la istorie:

- 2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare
- 2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică
- 3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice
- 1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie

Competențe specifice de educație media:

- B.1.5. Analiza produselor media în scopul înțelegerii modalităților în care acestea sunt construite și să dezvolte o percepție adecvată a semnificațiilor transmise;

B.2.3. Înțelegerea mesajelor livrate de diferite canale de comunicare în masă, luând în considerare efectele potențiale și consecințele acestora;

Tema (ce?):

Regimuri politice totalitare. Tehnici de persuasiune.

Texte suport: Text: Discursurile lui Hitler (fragmente adaptate), Afișe de propagandă din anii '30-'80; Film documentar: Triumph des Willens (fragment – Leni Riefenstahl)

Descriere (cum?):

O asemenea lecție este valoroasă întrucât stimulează gândirea critică și reflexivă a elevilor, le dezvoltă competența de comprehensiune a textului și îi ajută să conștientizeze modul în care relațiile sociale și comportamentele oamenilor sunt condiționate de puterea cuvântului, prin tehnicile de persuasiune. Prin intermediul activității de învățare elevii identifică caracteristicilor regimurilor totalitare; analizează tehnicile de persuasiune folosite în propagandă; argumentează opiniile proprii în contexte civice și istorice, dezvoltându-și gândirea critică față de mesajele media.

Evocare (10 min)

Scop: Activarea cunoștințelor anterioare și stârnirea interesului.

Activitate 1 – Brainstorming:

Profesorul afișează pe tablă cuvântul „Putere” și întreabă:

„Ce vă vine în minte când auziți cuvântul „putere” în context politic?”

Elevii oferă răspunsuri libere (ex: control, autoritate, manipulare, lider, teamă).

Profesorul grupează răspunsurile în două coloane: pozitive și negative. Scopul exercițiului este de a valorifica răspunsurile elevilor pentru a dirija discuția spre regimurile și practicile politice totalitare.

Activitate 2 – Imagine provocatoare:

Se proiectează imagini reprezentative: Hitler vorbind mulțimii, afiș de propagandă comunistă, Mussolini în uniformă militară.

Se adresează întrebarea: „Cum reușeau acești lideri să convingă milioane de oameni să îi urmeze?”

Concluzie: se introduce tema lecției — „Regimuri totalitare. Tehnici de persuasiune”.

Realizarea/Constituirea sensului (25 min)

Scop: Construirea de sens prin descoperirea și analiza informațiilor noi.

Activitate 1 – Lucru pe texte suport (grupuri): Elevii sunt împărțiți în 3 grupe, fiecare primind un text suport + fișă de analiză. Elevii au ca sarcină de lucru să identifice tehnicile de persuasiune folosite de regimurile politice totalitare.

Text suport 1 – Propaganda fascistă - „Mussolini are întotdeauna dreptate!” — slogan afișat în școli și piețe publice; „O singură voință, un singur popor, un singur lider!”

Întrebări: Ce tehnici de persuasiune identifiți? Ce emoții sunt vizate? Cum este prezentat liderul?

Text suport 2 – Propaganda nazistă - „Germania deasupra tuturor!”; „Evreii sunt vinovați pentru toate suferințele poporului german.” (din discursurile lui Hitler, 1933)

Întrebări: Ce tehnică este folosită pentru a influența opinia publică? Cum se construiește imaginea „dușmanului”? Ce efect poate avea asupra unui public tânăr?

Text suport 3 – Propaganda comunistă - „Partidul, Ceaușescu, România!”; „Trăiască omul nou, constructor al socialismului!” (fragmente din ziarul anilor '80)

Întrebări: Ce tip de limbaj se folosește? Cum este prezentat liderul în raport cu poporul?; Ce valori promovează aceste mesaje?

Elevii extrag ideile principale și le notează într-un tabel comparativ:

Regim	Tip de mesaj	Tehnici de persuasiune	Imaginea liderului
Fascist			
Nazist			
Comunist			

Elevii constată că se poate vorbi despre tehnica asocierii, cea a repetiției, se remarcă apelul la emoții negative: șoc, furie, simboluri naționale dar și tehnica asocierii.

Activitate 2 – Conversație euristică: Profesorul conduce o conversație: „De ce credeți că oamenii acceptau aceste mesaje? Cum recunoaștem azi forme de persuasiune asemănătoare?”

Se prezintă elevilor, pe scurt, tehnicile de persuasiune (Anexa 2).

Reflecție (15 min)

Scop: Consolidarea sensului și raportarea la prezent.

Activitate 1 – Gândirea critică: Elevii primesc o fișă cu o reclamă sau un slogan politic contemporan (real sau fictiv) și sunt rugați să identifice: scopul mesajului, emoțiile vizate, tehnici de persuasiune similare celor din regimurile totalitare.

Activitate 2 – Jurnal de reflecție: Elevii completează individual: „Ce am învățat azi despre cum pot fi manipulate opiniile oamenilor?”, „Cum pot evita să fiu influențat de tehnici de persuasiune nedrepte?”

Elevii sunt întrebați dacă pe rețelele de socializare folosite astăzi pot întâlni situații asemănătoare, în care sunt folosite tehnicile de persuasiune pentru a convinge lumea să acționeze într-un anumit fel. Ce exemple pozitive pot găsi? Dar negative? Cum recunoaștem astăzi mesaje similare în politică sau media?

Se ajunge la concluzia că persuasiunea nu este în sine bună sau rea. Caracterul pozitiv ori negativ al mesajului este dat de intenția creatorului de informație, iar forța cuvântului este uluitoare și că poate fi o armă cu două tălșuri, construind sau distrugând idei, sentimente, oameni, atât în literatură, cât și în viața reală. O bună informare poate diminua conflictele și ne poate proteja în fața acelor surse care doresc să ne influențeze părerile sau comportamentele în scopuri mai puțin bune.

Temă pentru acasă - „Alege două tehnici de persuasiune și exemplifică modul în care au fost folosite în regimurile totalitare.”

ANEXE - Identificați tehnicile de persuasiune din fragmentele citate:

Anexa 1

Text Suport 1 – Propaganda fascistă (Italia lui Mussolini)

După Primul Război Mondial, Italia se confrunta cu o profundă criză economică și socială. În acest context, Benito Mussolini a ajuns la putere, promițând ordine, mândrie națională și renașterea gloriei Imperiului Roman.

Propaganda fascistă a devenit rapid un instrument central al regimului. Prin presă, radio, afișe și filme, regimul prezenta o imagine idealizată a „omului fascist” – puternic, disciplinat, devotat patriei și liderului.

Sloganuri precum: „Mussolini are întotdeauna dreptate!”, „Credere, obbedire, combattere!” (Crede, ascultă, luptă!) apăreau peste tot – în școli, fabrici și instituții publice.

În manuale și ziare, Mussolini era descris ca un „om providențial”, care a salvat Italia de haos. Imaginile îl prezentau mereu în poziții eroice: călărind, vorbind mulțimilor, inspectând trupele, arătând vigoare și curaj.

Propaganda fascistă insista asupra unității naționale: toți italienii trebuiau să gândească la fel și să slujească patria. Orice critică era considerată o trădare. Tinerii erau educați să-l venereze pe „Duce”, iar organizațiile de tineret – Balilla și Avanguardisti – îi pregăteau pentru supunere și luptă.

Într-un discurs din 1932, Mussolini spunea: „Statul este totul. Nimic în afara statului, nimic împotriva statului, nimic în afara Italiei!”

Mesajul era clar: individul nu contează; numai națiunea și conducătorul ei au valoare.

Prin aceste mijloace, regimul fascist a reușit să creeze cultul personalității lui Mussolini și să convingă milioane de italieni că ascultarea necondiționată este dovada patriotismului.

Text suport 2 – Propaganda nazistă (Germania lui Hitler)

După înfrângerea din Primul Război Mondial, Germania era umilită, săracă și instabilă. Adolf Hitler a folosit propaganda pentru a-i convinge pe germani că doar el poate reface mândria națională.

Ministrul Propagandei, Joseph Goebbels, a organizat o adevărată „mașinărie de persuasiune”. Presa, radioul, filmele și școala transmiteau un singur mesaj: „Hitler este Germania, iar Germania este Hitler.”

În discursurile sale, Hitler repeta idei simple, dar emoționale: „Germania deasupra tuturor!” „Un popor, un Reich, un Führer!” „Evreii sunt vinovați pentru toate necazurile noastre!”

Propaganda nazistă combina mândria națională cu ura față de dușmani. Poporul era prezentat ca un organism pur, amenințat de „elemente străine”. Prin filme, afișe și manuale școlare, evreii erau descriși ca dușmani ai statului, responsabili pentru criză și sărăcie.

În școli, copiii învățau cântece despre Führer și participau la parade. Organizația Hitlerjugend (Tineretul Hitlerist) îi pregătea să devină soldați devotați.

Goebbels spunea: „O minciună spusă suficient de des devine adevăr.”

Scopul era clar: controlul total asupra gândirii oamenilor, prin frică, repetiție și emoție.

Text suport 3 – Propaganda comunistă (România, perioada Ceaușescu)

În România comunistă, între anii 1965–1989, propaganda era prezentă în toate domeniile vieții. Nicolae Ceaușescu era portretizat ca un „geniu al Carpaților”, un conducător care iubea poporul și muncea neobosit pentru fericirea lui.

Ziarele și emisiunile TV îl arătau mereu printre oameni, salutând muncitorii și vizitând fabrici. Toate imaginile transmiteau același mesaj: liderul este bun, înțelept și neobosit.

Sloganuri precum: „Partidul, Ceaușescu, România!”, „Trăiască omul nou, constructor al socialismului!”, „Ceaușescu – eroul păcii!” erau afișate peste tot – pe străzi, în fabrici, în manuale.

Presa era controlată complet. Nu se publicau critici, iar știrile prezentau doar succese. Filmele și cântecele glorificau partidul și pe Ceaușescu.

În școli, elevii învățau poezii despre „mărețul conducător” și participau la serbări dedicate lui.

Un fragment dintr-o poezie din 1980 spunea: „Ceaușescu, nume drag, / Te slăvim cu dor și drag, / Țara-n tine se încrede, / Steaua ta mereu ne vede.”

Prin aceste mesaje, regimul comunist dorea să obțină supunerea totală și să creeze impresia unei societăți fericite. În realitate, oamenii trăiau în frică și lipsuri, dar nu aveau voie să spună adevărul.

Anexa 2

Limbajul persuasiunii, 10 tehnici:

1. Mecanisme cognitive:

♣ **Asocierea:** Tehnica face legătura între un produs, un serviciu sau o idee și o senzație emoțională pozitivă la nivelul receptorului (distracție, plăcere, frumusețe, securitate, intimitate, succes, bogăție etc.)

♣ **Promisiunea:** Reducerile, cupoanele, cadourile sunt promisiuni pe care comercianții le fac pentru a crește șansele lor de cumpărare

♣ **Repetiția:** Cuvintele, sunetele sau imaginile pot fi repetate pentru a consolida un mesaj, pentru a-l face memorabil.

2. Protagoniștii:

♣ **Oamenii frumoși:** Publicitatea, emisiunile TV, filmele, folosesc personaje cu trăsături frumoase, pentru a ne atrage atenția și creează o imagine înfrumusețată a realității

♣ **Celebritățile:** Acordăm mai multă atenție, dar și credibilitate persoanelor celebre.

♣ **Experții:** Ne bazăm pe experți pentru a ne informa despre lucruri pe care noi nu le cunoaștem suficient

♣ **Oamenii simpli:** Mărturiile oferite de cei asemenea nouă capătă credibilitate, pentru că ne identificăm cu aceștia și credem în sinceritatea lor.

3. Apelul la emoții

♣ **Emoții negative, precum șocul:** o situație șocantă pune subiectul prezentat într-o lumină neașteptată și ni se oferă ca alternativă

♣ **Emoții pozitive, precum compasiunea:** Înțelegerea durerii celorlalți, care determină uneori și acțiunea pentru a rezolva o problemă, ne face să ne simțim mai buni.

♣ **Umorul:** poate urmări obiective diferite: să sporească emoțiile pozitive față de sursa informației, să o facă agreabilă, și astfel să îi crească credibilitatea, la fel cum poate, prin intermediul ironiei, să distragă atenția de la informații factuale sau contraargumente și să sporească încrederea într-un vorbitor abil.

Bibliografie

- Ministerul Educației, Programa școlară pentru disciplina Istorie, clasele IX-XI, București.
- Căpiță, Laura, Căpiță, Carol – „Tendințe în didactica istoriei”, București, 2005, Editura Paralela 45.
- Cucos, C., *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom, 2002.
- Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Iași Editura Polirom, 2005.
- Manea, Mihai, Palade, Eugen, Sasu, Nicoleta – „Predarea istoriei și educației pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative”, București, Editura Educația 2000+, 2006.
- Stradling, R., *Multiperspectivitatea în predarea istoriei: un ghid pentru profesori*, București, Editura Universitară, 2014.
- <https://cji.ro/subject/educatie-media/>.

PROIECT EDUCAȚIONAL MICII ROMÂNĂȘI!! 1 DECEMBRIE, ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

*Prof. inv. primar Câmpean Ramona Alexandra
Prof. ed. timpurie Ignat Raluca Maria, Consilier școlar*

ARGUMENT:

Ziua Națională este o zi deosebită pentru toți românii, mai ales pentru că ea are o semnificație istorică deosebită. Unirea realizată în 1918 este una din cele mai mari realizări istorice ale poporului nostru. Insuflarea dragostei pentru strămoșii noștri, pentru trecutul istoric al poporului nostru, pentru realizările istorice și culturale, precum și pentru personalitățile pe care le-a dat acest popor de la începuturile sale și până azi, sunt doar câteva din subiectele pe care le abordăm la nivel preșcolar cu ocazia acestui eveniment. Încă de la grădiniță, copiii trebuie să afle despre istoria și strămoșii noștri, tot la fel cum este obligatoriu ca să-și cunoască familia: părinții, frații, bunicii, rudele mai apropiate sau mai îndepărtate.

Ziua Națională este un bun prilej de a aborda astfel de subiecte pe teme de istorie, ocazie cu care insuflăm copiilor sentimente de dragoste și respect pentru: limba română, țara noastră, poporul

român, strămoșii noștri, pentru obiceiurile și tradițiile strămoșești, pentru istoria și eroii noștri, mândria că sunt descendenții unor oameni curajoși și iubitori de neam și țară.

SCOPUL: -Trezirea sentimentului de mândrie și prețuire a istoriei neamului românesc și dezvoltarea sentimentului patriotic.

OBIECTIVE :

- să cunoască semnificația și importanța istorică a zilei de 1 DECEMBRIE;
- să caute la biblioteca clasei și pe diferite rețele informații care oglindesc acest mare eveniment;
- să memoreze poezii dedicate ZILEI de 1 DECEMBRIE;
- să învețe cântece specifice;
- să manifeste imaginația creatoare privind evenimentul aniversat în desene, pictură, postere , în confecționarea de insigne aniversare și stegulețe;
- să participe cu dragoste și interes la activitățile propuse.

RESURSE MATERIALE:

- tablă smart;
- prezentări PPT;
- cărți de istorie și literatură din biblioteca clasei;
- imagini, hârtie colorată;
- fișe;
- stegulețe/ ecusoane;
- poezii, cântece;
- materialele necesare pentru asamblarea unui banner cu lucrări ale elevilor.

RESURSE UMANE: Preșcolarii grupei mari, elevii clasei a IV-a, consilier educativ

REZULTATE AȘTEPTATE :

- implicarea activă a preșcolarilor și a elevilor în procesul de inițiere și derulare a proiectului ;
- manifestarea sentimentului de dragoste de țară și a sentimentelor patriotice de către participanții direcți și indirecti ;

MODALITĂȚI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE :

- expoziție de desene și stegulețe ;
- expoziție picturi și desene cu tematica activității;
- imagini surprinse în timpul derulării activităților ;

PRODUSE ALE PROIECTULUI :

- ecusoane aniversare, stegulețe, desene, afișe, colaj, bannere ;

MODALITĂȚI DE REALIZARE :

- activități plastice și practice;
- recital de poezie și cântece;
- prezentare power-point pe tema zilei de 1 Decembrie 1918;
- întâlnirea și colaborarea dintre preșcolari și elevi.

IMPACTUL PROIECTULUI :

- se dorește a fi unul pozitiv pentru toți factorii implicați în prezentul proiect;
- se dorește întărirea colaborării dintre comunitatea locală și grădiniță.

PROGRAM ACTIVITĂȚI

Nr.crt.	ACTIVITATEA	LOC DE DESFĂȘURARE	RESPONSABILI
1.	Pregătirea activităților, stabilirea planului de desfășurare a evenimentelor cu ocazia Zilei Naționale a României. Predare poezii și cântece dedicate aniversării Zilei Naționale a României	Sala de grupă	Cadrele didactice Consilier educativ
2.	Confecționarea de insigne aniversare și stegulețe pentru marcarea evenimentului Realizarea unor activități practice și plastice specifice temei propuse.	Sala de grupă	Cadrele didactice
3	MARCAREA FESTIVĂ A ZILEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI Vizionarea unei prezentări power-point Recital de poezie și interpretare de cântece dedicate marelui eveniment.	Sala de grupă special amenajată pentru aniversarea evenimentului	Cadrele didactice Consilier educativ
4.	Surprinderea momentelor importante din activitate și împărtășirea lor prin postarea acestora pe grupurile de părinți.	Sala de grupă	Cadrele didactice

TEMĂ DE INTERDISCIPLINARITATE, TEOLOGIE-ȘTIINȚĂ - PREZENTARE DE CARTE

Prof. Luca Adelin Vasile, Școala Gimnazială Loman-Săsciori

Anul 2025 se remarcă prin frumosul interval de timp de 1700 ani distanță față de anul 325, an în care a avut loc primul Sinod Ecumenic (a toată lumea) ținut în localitatea Niceea (Iznik de astăzi), nu departe de capitala Constantinopol (Istanbulul de astăzi) a noului întemeiat Imperiului Roman de Răsărit. Sinodul (adunarea) a fost organizat de împăratul (Sfântul) Constantin cel Mare. Printre cei 318 participanți au fost prezenți, și mai cunoscuți de astăzi, Sf. Nicolae - episcopul Mirelor („Moș Nicolae care aduce daruri”), minunatul până astăzi episcop al Trinitundei - Sf. Spiridon, viitorul episcop al Alexandriei -Sf. Atanasie cel Mare, reprezentanți ai papei de la Roma – Sf. Silvestru.

În cele din urmă, Sinodul a articulat, pentru așteptările vremii, unele adevăruri de credință creștină, care se vor completa în următorul Sinod Ecumenic din anul 381 de la Constantinopol. Împreună, cele două texte, formează ceea ce se numește Simbolul Niceo-Constantinopolitan, sau pe scurt Crezul, un text alcătuit din 12 articole. După cum știm, prima aserțiune a Simbolului, este aceea care se referă la începuturile lumii:

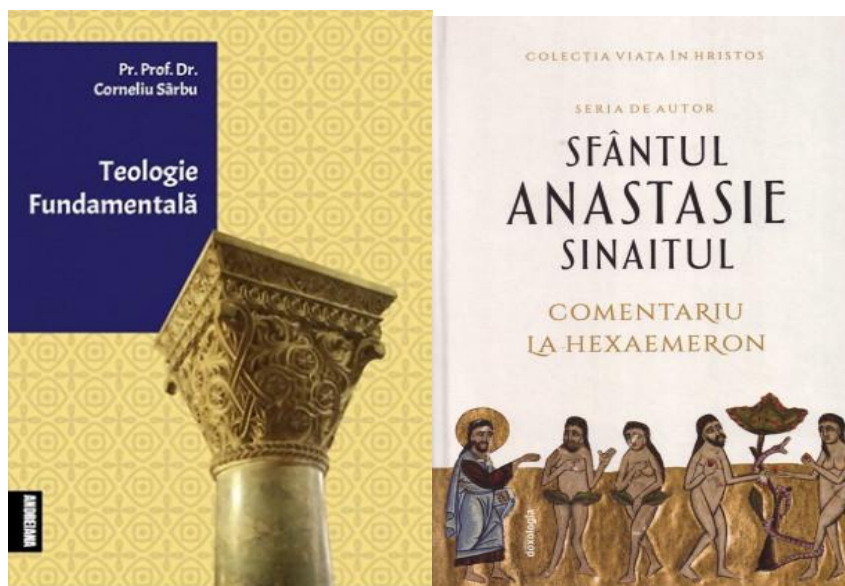
„Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotțiitorul, făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.”

„Pământul” și „văzutele”, cel puțin, (dacă nu și o parte din „nevăzute”!), exprimă realități, care cu siguranță, se intersectează cu obiectul de studiu ale științelor pe care le predăm la școală, (fizica, chimia, biologia, etc.), și anume lumea fizică înconjurătoare, natura. Dacă apare nevoia, de a ne exprima mai precis și mai consistent în această relaționare interdisciplinară, pe lângă cultura științifică pe care activitatea profesională ne recomandă că o avem și care e deschisă tot timpul la îmbunătățire, e necesară, ne-ar prinde bine, și o cultură teologică.

În privința acestei culturi teologice, în urma unei experiențe proprii, aducem în atenția colegilor profesori doritori și nu numai, existența a două cărți, pe care citindu-le în decursul ultimilor ani, ne-au lăsat cu o impresie atât de frumoasă (calitate, bogăție de conținut), încât ne bucurăm să le arătăm și altora că există, să le recomandăm!

Prima carte este cursul de „Teologie Fundamentală” predat la *Academia Andreiană* din Sibiu (Facultatea de Teologie Ortodoxă) de către Preotul Prof. Doctor Corneliu Sârbu (1913-1979). Manuscrisul, a fost dat spre publicare Mitropoliei Ardealului de către fiul acestuia, doctorul în fizică, Corneliu Sârbu (jr). Ediția completată apare la Sibiu în anul 2021. Spunem despre carte, din cuvântul de recomandare de pe copertă, doar atât: „Toate temele abordate sunt tratate sistematic și au un spirit critic, până în cele mai mici detalii”.

A doua carte este „Comentariu la Hexaemeron” al Sfântului Anastasie Sinaitul, apărută la Editura Doxologia de la Iași în anul 2024. Este prima traducere în românește a acestei lucrări, după ce, în urma unor eforturi îndelungate și însumate, s-a putut publica în 2007 la Roma, ediția completă și critică (în limba greacă originală și cu o traducerea în limba engleză) a acestei lucrări din secolul VIII. Fiind vorba despre un comentariu, cel mai bogat de până atunci, la primele trei capitole din cartea *Facerii* (lumii) din Biblie (Sfânta Scriptură), autorul făcând parte din calendar, alte recomandări sunt de prisos. Solicitând răbdare și atenție - scrierea aparținând unei lumi de acum 1300 de ani - vom realiza că ne aflăm în fața unui monument de înțeleșuri, deschis multora, de la matematicieni, istorici, filologi, psihologi, până la teologi (desigur!), și pentru toate vremurile, deoarece se referă la o scriere pentru toate vremurile, textul Sfintei Scripturi.

Mulțumim pentru îngăduința editorilor și cititorilor revistei de a ne fi primit cu o astfel de experiență, oarecum inedită, dar cu siguranță posibil utilă !

Materialul, în bună aproximație, este propunerea de către semnatar, pentru Cercul de Științe din toamna lui 2025, pentru zona Sebeș.

PRACTICAREA ORGANIZATĂ A ACTIVITĂȚILOR SPORTIVE LA COLEGIUL NAȚIONAL „BETHLEN GÁBOR”, AIUD

Prof. Kerekes Ferenc, Colegiul Național „Bethlen Gábor” Aiud

Mișcarea în aer liber, practicarea activităților sportive ameliorează condiția umană, implicit calitatea vieții, iar practicantul dobândește un ansamblu de cunoștințe și abilități benefice atât pentru sine cât și pentru societatea din care face parte. Mișcarea, exercițiile fizice, activitatea sportivă competițională și necompetițională contribuie la dezvoltarea unei imagini pozitive despre sine, la implementarea în activitatea zilnică a unor mecanisme de autoreglare a stărilor psiho-comportamentale.

Totul a pornit de la ideea organizării unei zi sportive în cadrul colegiului nostru, unde am putea organiza finale ale unor competiții desfășurate de-a lungul anului școlar respectiv. Din cauza programului foarte încărcat al elevilor și uneori lipsa unor terenuri practicabile pentru jocurile sportive a făcut ca ideea de bază să sufere unele modificări.

Ținând seama de propunerile și de opțiunile elevilor am reușit să organizăm ziua sportului pentru toți, cu concursuri de alergări pentru cei mici, crosuri, ștafete aplicative și orientare turistică pentru gimnaziu iar pentru cei mari ateliere de forță precum și tenis de masă și jocuri distractive. Pentru toți elevii dar mai ales pentru doamne profesoare și domnișoare a fost organizat dans aerobic în curtea școlii.

La data de 11 mai 2007 în cadrul Colegiului Național „Bethlen Gábor” am avut prilejul de a organiza pentru prima dată o **Zi Sportivă** pentru elevii școlii, cu sprijinul și al profesorilor iubitori de mișcare. După mai multe discuții în cadrul catedrei, după discuții cu elevii, și după alcătuirea și acceptarea programului de către directori s-a trecut la organizarea concursurilor. Am reușit să mobilizăm foarte mulți elevi pentru a face mișcare în aer liber, pentru a se întrețe și nu în ultimul rând pentru a se distra. Credem de asemenea, că am reușit ca fiecare tânăr să poată alege din multitudinea de activități sportive și să participe cu plăcere pentru întărirea sănătății corporale dar și mintale.

Sportul, ca activitate recreativă, creează o atmosferă de destindere, de relaxare și reprezintă mijlocul ideal de a avea contact cu alți semeni și de a stabili noi relații, de a socializa, este o metodă prin care se poate consuma energia, dar care poate să conducă și către un alt simț estetic.

Maratonul sportiv s-a încheiat mai ales la primele ediții cu serbarea sportivă din grădina colegiului unde toți elevii chiar și cei de la grădiniță încântă părinții, bunicii, și chiar pe localnici cu exerciții libere și cu obiecte, executate pe muzică. Această sărbătoare este un prilej de bucurie și de satisfacție atât pentru elevi dar și pentru întreg colectivul profesoral, deoarece împreună reușim să păstrăm în continuare această frumoasă tradiție.

Au fost organizate 11 ediții consecutive, începând cu anul 2007, până în anul 2017. Posibilitățile de mișcare în aer liber fiind nelimitate, indiferent de nivelul de pregătire fizică al fiecărui elev, am încercat să organizăm o varietate de activități sportive, de la alergări, cros, la jocuri sportive, tenis de masă și mai apoi chiar și la mici drumeții, de multe ori schimbând locul de desfășurare, mergând chiar și în parcul municipal la terenurile de baschet în aer liber dar și la sala de sport Tribun Tudoran pentru a juca un turneu de baschet, sau pentru a primi o echipă de fotbal de copii din Cluj Napoca.

Scopul zilelor sportive:

Stimularea interesului elevilor pentru educație fizică și sport, pentru practicarea unei ramuri de sport, prevenirea unor atitudini și comportamente dăunătoare societății prin creșterea calității în educație, dar și prin îmbunătățirea bazei sportive a colegiului. De asemenea ne-am propus pregătirea copiilor în vederea integrării sociale și derularea unor activități extra curriculare și

extrașcolare de masă. Dobândirea de competențe și abilități adecvate de valorizare personală necesare unor cerințe sectoriale și regionale, desfășurarea unor competiții menite să sărbătorească copiii, prin diferite jocuri de echipă, jocuri în aer liber, dezvoltarea spiritului de echipă și a fair play-ului precum și realizarea unei atmosfere de sărbătoare pentru copii.

Obiectivele zilelor sportive:

În folosul elevilor:

- dezvoltarea armonioasă și sănătoasă a copiilor;
- cunoașterea posibilităților de mișcare ale corpului și a factorilor implicați în producerea eficientă a mișcării;
- stimularea elevilor pentru a desfășura activități de mișcare și practicarea unei ramuri de sport conform particularităților de creștere și dezvoltare;
- însușirea unor norme de comportament care încurajează o atitudine socială pozitivă, care promovează strategii pozitive de depășire a conflictelor și care dezvoltă respectul de sine;
- dezvoltarea capacității de comunicare cu spațiul personal și cu cel general;
- stimularea imaginației și a creativității;
- dezvoltarea și educarea calităților morale și de caracter.

În folosul cadrelor didactice:

- desfășurarea unor activități stimulative în domeniul educației fizice și sportului;
- adaptarea strategiilor de instruire conform nevoilor de mișcare ale tuturor copiilor.
- folosirea individualizării și a tratării diferențiate conform posibilității copiilor;
 - a) respectarea opțiunii părinților și a copiilor, realizarea unei comunicări eficiente cu părinții în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor educației fizice sub forma exercițiilor fizice a sporului de performanță și de masă

În folosul comunității:

- instruirea elevilor realizează bazele dezvoltării și integrării sociale ulterioare a acestora în diferite grupuri;
- dezvoltarea interrelațiilor sociale și a caracteristicilor acestora;
- urmarea primelor repere ale imaginii de sine a elevului cu influențe în adaptarea ulterioară a acestuia la dimensiunile socio-economice ale vieții;
- participarea activă a elevilor la diferite acțiuni, care are influențe asupra personalității, asupra laturii sociale responsabile.

Aceste activități libere le-am organizat, invitând familiile elevilor, dar și prietenii elevilor, atât sub formă necompetițională a sportului de masă, cât și sub forma unor competiții, întreceri. Esențial este ca aceste activități sportive, să intre în regimul zilnic de viață al fiecărui individ. Obișnuirea treptată cu practicarea sistematică a exercițiilor fizice și a mișcării înseamnă modelare, conștientizare și participare activă. Timpul petrecut prin practicarea sportului, și nu numai, ci a practicării mișcării în general, a confirmat obținerea unor rezultate pozitive asupra psihicului, creșterea încrederii în sine, a autoaprecierii, îmbunătățirea bunei dispoziției și stării de bine, diminuarea stării de anxietate, a tensiunii și stresului.

Influențele sportului și activităților fizice asupra omului și societății sunt complexe, în special, datorită efectelor pe care le produce asupra menținerii sănătății, formării și dezvoltării personalității.

Activitățile fizice, precum și Serbările Sportive contribuie la socializarea oamenilor și, îndeosebi, a tinerilor, în condițiile în care exista o bună dirijare. Se spune că socializarea în sport nu poate fi promovată decât atunci când sunt puse în evidență calități morale. Atitudinile, deprinderile și regulile asimilate în activitatea sportivă pot fi transferate în

orice altă sferă socială și pot fi adaptate la specificul oricărei alte instituții sociale.

Educația fizică, sportul dar și toate activitățile sportive (Serbările Sportive, Demonstrațiile Sportive de Sfârșit de An, etc.) promovează atât respectarea valorilor morale în spiritul olimpic, cât și valori esențiale ale vieții în colectivitate, favorizând integrarea în grup, respectul față de ceilalți, față de lege, (auto)disciplina, capacitatea de comunicare, (auto)evaluarea.

Ziua sportivă: Colegiul Național ”Bethlen Gábor”, Aiud - 2009

BIBLIOGRAFIE:

- DRAGNEA, A. (coordonator) – Teoria educației fizice și sportului. București, Edit. Cartea Școlii, 2000.
- EPURAN, M. – Modelarea conduitei sportive. București, Edit. Sport-Turism, 1990
- LŐRINCZ L. – A Bethlen-kollégium története, Az EME havi felolvasó gyűlésén elhangzott előadás, Kolozsvár/Cluj 1998
- LŐRINCZ L. – A testnevelés rövid története Nagyenyeden, Nagyenyed/Aiud, 2001
- MAKSZIN IMRE – A testnevelés elmélete és módszertana, Bd.-Pécs/Budapest-Pécs 2002, Dialog-Campus kiadó
- MAKSZIN IMRE – Testnevelő tanári kézikönyv, Kolozsvár/Cluj 2006, Ábel kiadó

ASPECTE RELEVANTE ALE FORMĂRII VALORILOR ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

*Prof. ed. timpurie Petric Daniela,
Școala Gimnazială Nr.2 Sebeș/Grădinița cu Program Normal Răhău*

În contextul societății actuale, marcată de schimbări rapide și de provocări morale complexe, educația pentru valori devine o dimensiune esențială a procesului instructiv-educativ, încă de la cele mai fragede vârste. Educația axiologică, înțeleasă ca transmitere, formare și interiorizare a valorilor fundamentale, își găsește un loc important în învățământul preșcolar, unde copilul începe să-și construiască primele repere despre sine, despre ceilalți și despre lume. Grădinița devine, astfel, un spațiu privilegiat pentru inițierea copilului în universul valorilor, prin activități ludice, relații interpersonale și modele oferite de adulți.

„Fiind perioada cea mai favorabilă pentru dobândirea instrumentelor principale de cunoaștere și comunicare, pentru formarea trăsăturilor morale și de caracter, precum și pentru pregătirea ulterioară în ceea ce privește viața școlară și socială, rolul cadrelor didactice și al adulților semnificativi din viața copiilor este primordial în procesul de creștere și dezvoltare a acestora.” (Catalano et al., 2024).

În vederea formării și internalizării valorilor de către copii, așa cum am menționat anterior, toate activitățile ar trebui să fie orientate axiologic și toți actorii implicați în educația lor (părinți, alți membri ai familiei, cadre didactice) ar trebui să urmeze același sistem de valori. Fiind cea care facilitează descoperirea valorilor de către copii încă de la începutul vieții, familia va defini profilul axiologic al viitorilor adulți. Totodată, cadrele didactice vor dezvolta percepții clare asupra atitudinilor și comportamentelor guvernate de principii axiologice și vor explora semnificația valorilor pozitive care trebuie să fie plasate în centrul procesului de învățământ pentru ca educația în sine să fie valoroasă.

„Procesul de infuzare a valorilor la nivel preșcolar se realizează prin transmiterea de mesaje ce țin de educația axiologică, în aria diferitelor domenii experiențiale.” (Nicu, 2016, p. 64). Transmiterea lor poate fi integrată în toate categoriile de activități de învățare incluse în curriculumul preșcolar (jocuri și activități liber-alese, activități pe domenii experiențiale, activități de dezvoltare personală), precum și în proiectele și programele educaționale desfășurate, activitățile extracurriculare și opționalele propuse. Pluralitatea modalităților de abordare a dimensiunii valorice, aduce un plus de profunzime și eficiență procesului educațional, facilitând o interiorizare autentică a acestora.

Curriculumului pentru educație timpurie (2019) orientează practicile metodologice ale educatorilor spre principiile care indică valorile fundamentale pe baza căruia s-a elaborat acesta. Dintre acestea, un loc important în practica educațională din grădiniță, este ocupat de principiul învățării bazate pe joc, care situează această activitate în centrul preocupărilor copilului, fiind văzut nu doar ca o formă de exprimare naturală, ci și ca un mijloc principal de învățare și dezvoltare, o necesitate ontologică a copilului, o cale firească prin care explorează lumea, comunică, își exprimă emoțiile și își formează primele valori și comportamente sociale: „Atât profesorul, cât și copilul trebuie să perceapă lumea jocului ca un cadru multidimensional a cărui filosofie cuprinde ipostaze variate care migrează între diferite stări, fie ele metaforice, paradoxale, sistematice, epistemice sau imprevizibile.” (Catalano & Răileanu, 2019, p. 65).

Dimensiune formativă a jocului evidențiază importanța sa ca instrument de integrare a valorilor sociale și morale în experiențele cotidiene ale copilului. Pentru a susține această dezvoltare complexă, este important ca cea mai mare parte a activităților desfășurate în grădiniță să fie concepute într-o manieră interdisciplinară, care să permită o abordare integrată a cunoștințelor, atitudinilor și valorilor. Aceasta îi permite copilului explorarea în mod global a temelor propuse de cadrul didactic, în funcție de nivelul de vârstă și dezvoltare. În acest context, succesul educației pentru valori depinde și de utilizarea unor strategii bine alese și aplicate cu discernământ.

Diversitatea și multitudinea metodelor de educație pentru valori, a mijloacelor didactice și a formelor de organizare și aplicarea corectă a acestora contribuie la formarea caracterului și a conduitei morale, facilitând procesul de formare al acestora.

De asemenea, activitățile extrașcolare, de la cele culturale și artistice, la cele sportive, civice sau științifice, sunt o altă componentă importantă, deoarece susțin învățarea experiențială și exersarea comportamentelor prosociale în contexte variate: „Vizitele la muzee, expozițiile, monumentele și locurile istorice, casele memoriale - organizate selectiv - constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru.” (Pălășan, 2016, p. 32)

Pe lângă acestea, participarea la ateliere de creație, cluburi de lectură, activități de voluntariat, proiecte pe teme ecologice, excursii tematice sau competiții educaționale oferă copiilor oportunități valoroase de a-și dezvolta spiritul critic, empatia, responsabilitatea și aprecierea pentru diversitate. Astfel de experiențe sprijină construirea unui sistem de valori personale solide și completează armonios eforturile educaționale desfășurate în familie și grădiniță.

Înșușirea și cultivarea valorilor în rândul copiilor este un proces de durată, care implică răbdare, consecvență și dedicare, fiind totodată una dintre cele mai valoroase investiții în creșterea și educația lor. Este important ca apropierea de valori să înceapă cât mai devreme, pentru a-i sprijini în devenirea unor persoane responsabile, cu o stimă de sine solidă și capabile să ducă o viață armonioasă.

Referințe bibliografice

- Catalano, H., Rus, A., Dohotaru, A.-I., Ani-Rus, A., & Mestic, G. (2024). Axiological education in early childhood. *Revista de Pedagogie / Journal of Pedagogy*, 72(2), 119-137. <https://doi.org/10.26755/RevPed/2024.2/119>
- Catalano, H., & Albulescu, I. (2022). *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Editura Didactica Publishing House.
- Ministerul Educației Naționale. (2 august, 2019). *Curriculum pentru educația timpurie (0-6 ani)*[*Ordin nr. 4694*]. Autor.
- Nicu, A. (2016). Particularități ale educației axiologice la vârsta preșcolară. *Revista de Pedagogie*, 64(2), 59-69.
- Pălășan, T. (2016). *Managementul activităților extrașcolare - Note de curs*. Brașov.

DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE ÎN ȘCOALA MODERNĂ

Prof. Țuculete Marinela - Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

În societatea contemporană, marcată de evoluții rapide în domeniul științei, tehnologiei și comunicării, dezvoltarea gândirii critice a elevilor a devenit o necesitate fundamentală a educației moderne. Accesul facil la informație, diversitatea surselor și volumul mare de date impun formarea unor elevi capabili să analizeze, să evalueze și să utilizeze informațiile într-un mod responsabil și eficient. În acest context, școala are rolul de a crea condițiile necesare pentru formarea gândirii critice, prin utilizarea unor metode didactice adecvate și adaptate cerințelor actuale.

Gândirea critică reprezintă capacitatea de a reflecta logic asupra informațiilor, de a formula întrebări relevante, de a analiza argumente și de a lua decizii fundamentate. Elevul care deține această competență nu este un simplu receptor de cunoștințe, ci un participant activ la procesul de învățare. Dezvoltarea gândirii critice presupune trecerea de la învățarea mecanică la învățarea bazată pe înțelegere, raționament și reflecție. Prin cultivarea acestei forme de gândire, școala contribuie la formarea unor indivizi autonomi, capabili să se adapteze cerințelor unei societăți dinamice.

Lucrările de specialitate au identificat trei tipuri de gândire: reproductivă, creatoare și critică. **Gândirea creativă** stimulează curiozitatea, imaginația, originalitatea și flexibilitatea. **Gândirea critică** implică logica și raționamentul prin clasificare, analogii, argumentare, ipoteză, raționament inductiv și deductiv. **Gândirea reproductivă** presupune memorarea și reproducerea informațiilor, reactualizarea și aplicarea cunoștințelor dobândite anterior, este orientată spre corectitudine și exactitate și nu implică originalitatea. Totuși, ea asigură baza cunoștințelor necesare învățării. Gândirea creatoare și critică aduce idei noi, găsește soluții originale, dezbate și rezolvă situații noi, dar se fundamentează pe gândirea reproductivă.

Școala modernă promovează metode didactice centrate pe elev, care favorizează implicarea activă și învățarea experiențială. Una dintre cele mai eficiente metode pentru dezvoltarea gândirii critice este **problematizarea**, care constă în formularea unor situații-problemă și a unor întrebări deschise. Această metodă stimulează curiozitatea intelectuală și determină elevii să caute soluții, să compare idei și să își argumenteze punctele de vedere. Prin problematizare, elevii sunt încurajați să gândească independent și să își dezvolte capacitatea de analiză.

O altă metodă frecvent utilizată în școala modernă este **dezbaterea**, care favorizează exprimarea liberă a opiniilor și dezvoltarea argumentării logice. Participarea la dezbateri îi ajută pe elevi să înțeleagă complexitatea problemelor, să accepte diversitatea opiniilor și să își construiască raționamente solide. Dezbaterile contribuie, de asemenea, la dezvoltarea competențelor de comunicare și a gândirii reflexive, fiind un instrument valoros în formarea gândirii critice.

Învățarea prin proiecte reprezintă o metodă complexă, interdisciplinară, care stimulează gândirea critică prin implicarea elevilor în activități de cercetare și rezolvare de probleme reale. Elevii sunt puși în situația de a selecta informații relevante, de a le analiza critic și de a colabora pentru realizarea unui produs final. Printre aceste exemple ce pot fructifica gândirea critică sunt jocurile logice, jocurile în echipă, utilizarea hărților și a traseelor. În oricare din ele, elevul trebuie încurajat să experimenteze, să găsească soluții, iar atunci când se află într-un impas profesorii sau părinții nu le vor da soluția, ci îi vor încuraja să regândească rezolvarea. Această metodă dezvoltă autonomia în învățare, capacitatea de luare a deciziilor și responsabilitatea față de propriul proces educațional.

De asemenea, **studiul de caz** este o metodă eficientă pentru dezvoltarea gândirii critice, deoarece permite analiza unor situații concrete, inspirate din realitate. Elevii identifică problemele, analizează cauzele și consecințele și propun soluții argumentate. Această abordare contribuie la aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte practice și la formarea unei gândiri analitice și reflexive.

În școala modernă, **utilizarea tehnologiei educaționale** poate sprijini dezvoltarea gândirii critice, dacă este integrată în mod adecvat. Platformele digitale, resursele online și aplicațiile educaționale pot facilita accesul la informație și pot stimula colaborarea și reflecția. Totuși, rolul profesorului rămâne esențial în ghidarea elevilor și în formarea capacității acestora de a evalua critic informațiile disponibile în mediul digital.

Gândirea critică se dezvoltă pe tot parcursul vieții, însă un rol important îl au părinții care trebuie să încurajeze autonomia în gândire, oferindu-le posibilitatea de a face alegeri, capacitatea de a analiza și de a oferi argumente. Este important ca părinții să exploateze timpul pe care îl au cu copiii pentru a le crea contexte prietenoase și calde de discuții. În plus, este necesară focalizarea atenției pe gestionarea emoțiilor și pe echilibrul interior, astfel încât să țină seama o stimă de sine crescută, alături de dezvoltarea creativității și gândirii critice.

În concluzie, dezvoltarea gândirii critice reprezintă un obiectiv central al școlii moderne, având un impact semnificativ asupra formării personalității elevilor. Prin utilizarea unor metode didactice active și interactive, precum problematizarea, dezbaterea, învățarea prin proiecte și studiul de caz, profesorii pot crea un mediu educațional stimulativ, care favorizează reflecția, analiza și gândirea independentă. O educație orientată spre gândirea critică pregătește elevii pentru a face față provocărilor unei societăți în continuă schimbare și contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și activi.

BIBLIOGRAFIE

1. *Dicționarul enciclopedic*, 2000, Editura Cartier, București
2. Popescu-Neveanu P. *Psihologie*, 1991, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Illich, I, *Societatea fără școală*, 2006, Editura Polirom, București
4. Constantin Cucos, *Psihopedagogie*, 1998, Editura Polirom, București
5. Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom.
6. Potolea, D. (2012). Fundamentele pedagogiei. București: Editura Didactică și Pedagogică.

ETICĂ ȘI DEOTOLOGIE PROFESIONALĂ COMBATEREA ORICĂREI FORME DE ABUZ-TRECUT ȘI PERSPECTIVĂ (III)

*Prof. inv. preșcolar Părduț Nicoleta , prof. Poptelecan Ioan-Călin,
Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj*

Codul de etică și conduită-Palestina

La aceste exemple de cod de etică aș dori să mai adaug câteva precizări descoperite în codul de etică și conduită al Autorității Naționale Palestiniene (2010):

I. Principii etice și sociale pentru profesia de educator:

- (1) Profesia de cadru didactic este o mare misiune care cere tuturor profesorilor să fie credincioși, cinstiți, devotați atât la nivel personal, cât și la nivel comunitar și să păstreze proprietatea și interesele statului. Se așteaptă ca practicienii educației să creadă în importanța misiunii lor în educarea generațiilor palestiniene în conformitate cu valorile palestinienilor.
- (2) Profesia de profesor ar trebui să se bazeze pe încredere reciprocă între toți practicienii. Relațiile dintre colegii din școli ar trebui să se bazeze pe respect reciproc. Se așteaptă ca practicanții să lucreze cu devotament pentru a servi interesele studenților lor și pentru a atinge misiunea școlii și scopurile acesteia. De asemenea, este de așteptat ca toți cei care lucrează în sistemul educațional, inclusiv supervizorii, directorii și administratorii să trateze profesorii într-un spirit de încredere și respect.
- (3) Educatorii consideră că profesia didactică are o dimensiune umană și universală bazată pe respectarea tuturor ființelor umane, indiferent de religie, culoare, sex sau apartenența politică. Un profesor trebuie să reprezinte și un model de conduită și comportament și ar trebui să exprime neutralitatea și obiectivitatea față de comunitate și politică într-un mod care nu contrazice patriotismul și apartenența sa la Societatea palestiniană și cetățenii ei.
- (4) Profesorii trebuie să dea dovadă de bune moravuri care emană din credința lor socială și cultură. Ei ar trebui să reprezinte un model pentru elevii lor și pentru fiecare membru din comunitate. Pe lângă viața lor de zi cu zi ca cetățeni palestinieni, ei ar trebui să contribuie la rezolvarea problemelor societății cu mare devotament și încredere. Ar trebui să se afișeze comportament disciplinat și morală bună.

De asemenea, în cod se precizează că relația dintre profesori și elevii săi trebuie să fie umană, astfel ea fiind determinată de următoarele comportamente și atitudini:

- „Tratează-i pe elevii săi cu milă și devotament și fiind responsabil pentru învățarea și educarea lor având la bază clemență și rigoare.”
- „Fiți un bun exemplu pentru elevi și diseminează valorile etice și idealurile prin discurs și practici.”
- „Gândește pozitiv și arată bună intenție față de elevii tăi și crește așteptările tale cu privire la performanța lor.”
- „Folosiți toată energia și eforturile pentru dezvoltare sub toate aspectele, într-un mod care coincide cu nivelul lor de vârstă.”
- „Fii conștient de drepturile lor ca și copii și ca studenți.”
- „Dezvoltați conștientizarea elevilor cu privire la îndatoririle și responsabilitățile lor și consolidați încrederea lor în sine, față de profesori, școală, colegi, familii și întreaga comunitate.”

Cercetare empirică-Finlanda

În „Teachers' professional ethics: theoretical frameworks and empirical research from Finland” (2022) relația profesională dintre educator și elev este descrisă cu termenii de „dragoste

pedagogică” (Haavio, 1948; Kaukko et al., 2021). Cadrul etic ce are la bază iubirea este agapismul. Abordarea este bazată pe etica creștină ce evidențiază iubirea necondiționată față de semenii. Din perspectiva muncii unui profesor, ideea iubirii necondiționate este asemănătoare cu dragostea pedagogică. Profesorii se angajează în interesul superior al elevului chiar dacă nu le place acel student sau în cele din urmă nu sunt în măsură să-și asigure acel interes. Tot de aici aflăm și faptul că idealul etic poate fi încercat, dar nu atins în întregime (Frankena, 1963). În comunitatea școlară, fiecare profesor și elev posedă propria bază de valori care îi ghidează în deciziile lor etice. Cu toate acestea, fiecare comunitate școlară este dedicat unor valori comune care îi conduc acțiunile. În școlile finlandeze, programa națională și programele de învățământ municipale și școlare reprezintă astfel de valori comune și includ obiectivele educaționale pentru școli (FNBE, 2016). Curriculum-ul de bază oferă fiecărei școli posibilitatea de a defini propriile valori mai detaliat. Valorile comune ale comunității sunt adesea acelea care sunt considerate valoroase din majoritatea cadrelor etice (Tirri, Kirsi, 2022).

Iată și câteva întrebări pentru reflecție pe care le găsim interesante și bine-venite:

- Cum vedeți potențialul de învățare al diversilor studenți? Poate fiecare elev să învețe totul?
- Studiați etapele taxonomiei lui Bloom. În care etapă/nivel ați folosit cel mai mult propriul studiu și predarea?
- Reflecțați asupra domeniilor de viață unde puteți crește și dezvolta.
- Reflecțați asupra zonelor din viață în care gândirea fixă vă împiedică din dezvoltare și învățarea de lucrurilor noi.
- Care este rolul părinților în susținerea unei mentalități de creștere a copiilor lor?
- Ce pot face colegii pentru a se sprijini reciproc în învățare?

Și pentru că mentalitatea este esențială în activitatea unui profesor, conform Rissanen et al., 2019, iată câteva precizări importante referitoare la mentalitatea de creștere/dezvoltare:

Sprijinirea proceselor individuale de învățare:

- Evitarea judecăților rapide, stereotipe ale elevilor;
- Interacțiuni frecvente unu-la-unu cu elevii;
- Învățare despre barierele individuale ale elevilor pentru a-i ajuta să depășească limitele resimțite;
- Promovarea obiectivelor de învățare;
- Accent pe evaluarea formativă;
- Evitarea comparațiilor cu alți studenți.

Stimularea gândirii axate pe proces

- Lăudând curajul, strategiile, efortul
- Predarea rolului pozitiv al eșecurilor, greșeli și provocări în învățare
- Încurajarea convingerilor greșite ale elevilor
- Predarea strategiilor de învățare cu accent pe obiectivele de a învăța să înveți

Perseverență

- Nu renunța la studenți și oferă modele de comportament
- Nu proteja elevii de provocări
- Feedback critic sincer în forma de „nu încă”

Bibliografie selectivă

1. Department for Education, South Australia. (2019). Protective practices for staff in their interactions with children and young people : Guidelines for staff working or volunteering in education and care settings 2017 (2nd Edition, revised 2019)
2. Organizația Națiunilor Unite. (1989). Convenția privind Drepturile Copilului.
3. Ministerul Educației România. (2024). „Profilul și standardele profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar, pe etape de carieră și pe niveluri de învățământ”

4. Tirri, K. & Kuusisto, E. (2022). Teachers' professional ethics : theoretical rameworks and empirical research from Finland. Finland
5. UNESCO (2009). GUIDELINES For the design and effective use of teacher codes of conduct.
6. Biroul de educație al Guvernului Hong Kong. (2022). Guidelines on Teachers' Professional Conduct.
7. National Council of Educational Research and Training
8. (NCERT) jointly with All India Primary Teacher's Federation (AIPTF), All India Secondary Teacher's Federation(AISTF), and All India Federation of Educational Associations(AIFEA). CODE OF PROFESSIONAL ETHICS FOR TEACHERS.
9. National Education Association. (n.d.). Code of Ethics of the Education Profession.
<https://www.nea.org>
10. Ghid privind combaterea situațiilor de violență asupra copiilor și tinerilor din centrele rezidențiale, Editura I.R.D.O., București, 2022